

Stichting Pensioenfonds BP in liquidatie

Liquidatierapport 2016

INHOUDSOPGAVE

Pagina

A	Kerncijfers	3
B	Karakteristieken van het pensioenfonds	8
C	Vereffenaarsverslag	13
	Verslag van de vereffenaars	14
	Beleggingenparagraaf	19
	Financiële paragraaf	21

LIQUIDATIEREKENING

1	Liquidatiebalans per 14 december 2016	26
2	Staat van baten en lasten	27
3	Kasstroomoverzicht	29
4	Algemene toelichting	30
5	Toelichting op de balans	38
6	Toelichting op de staat van baten en lasten	44

OVERIGE GEGEVENS

1	Belangrijke gebeurtenissen na balansdatum	55
2	Bestemming saldo van baten en lasten	55
3	Actuariële verklaring	56
4	Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	58

BIJLAGEN

1	Verloopstaat deelnemers	61
---	-------------------------	----

A KERNCIJFERS

KERNCIJFERS

Daar waar het jaar 2016 staat boven de kolommen, wordt bedoeld de periode van 1 januari tot en met 31 mei 2016.

Deelnemers, gewezen deelnemers en pensioengerechtigden (ultimo mei 2016, ultimo jaar 2015 - 2012)

	2016		2015		2014		2013		2012	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Deelnemers	1.000	23,0	1.080	24,8	1.097	25,4	1.127	26,2	1.138	26,6
Gewezen deelnemers	1.356	31,2	1.310	30,1	1.339	31,0	1.393	32,3	1.473	34,4
Pensioengerechtigden	1.991	45,8	1.963	45,1	1.887	43,6	1.788	41,5	1.669	39,0
	<u>4.347</u>	<u>100,0</u>	<u>4.353</u>	<u>100,0</u>	<u>4.323</u>	<u>100,0</u>	<u>4.308</u>	<u>100,0</u>	<u>4.280</u>	<u>100,0</u>

Bijdragen van werkgevers en werknemers, overdrachten van rechten, pensioenuitkeringen en pensioenuitvoeringskosten (x €1.000)

	2016	2015	2014	2013	2012
Premiebijdragen risico pensioenfonds (van werkgevers en werknemers)	11.790	25.361	46.413	46.366	30.743
Bijdrage VPL-regeling	-	-	6.535	8.405	1.896
Premiebijdragen risico deelnemers	243	640	2.721	2.539	2.452
	<u>12.033</u>	<u>26.001</u>	<u>55.669</u>	<u>57.310</u>	<u>35.091</u>
Saldo overdrachten van rechten risico pensioenfonds	-1.160.980	2.545	927	1.015	505
Saldo overdrachten van rechten risico deelnemers	-46.948	-1.695	-1.186	-1.256	-813
	<u>-1.207.928</u>	<u>850</u>	<u>-259</u>	<u>-241</u>	<u>-308</u>
Pensioenuitkeringen	14.227	33.200	30.666	27.587	24.977
Pensioenuitvoeringskosten	1.070	2.509	1.740	1.487	1.354

De bijdragen van werkgevers en werknemers, overdrachten van rechten, pensioenuitkeringen en pensioenuitvoeringskosten in 2016 betreffen de periode 1 januari tot en met 31 mei.

Premiebijdragen risico pensioenfonds zijn in 2015 lager dan voorgaande jaren omdat de toeslagverlening 2015, vanwege de besluitvorming in 2014, als baat in 2014 is opgenomen.

Bijdrage VPL-regeling:

De bijdragen van 2014 en 2013 betreffen een vrijwillige additionele storting van de werkgever.

Technische voorzieningen, stichtingskapitaal en reserves, aanwezig vermogen (x €1.000) en dekkingsgraad (%)

	31-12-2015	31-12-2014	31-12-2013	31-12-2012
Technische voorzieningen				
- voor risico pensioenfonds	1.066.656	1.020.279	840.881	838.161
- voor risico deelnemers	44.798	44.690	36.074	33.849
	<u>1.111.454</u>	<u>1.064.969</u>	<u>876.955</u>	<u>872.010</u>
Reserves	80.893	71.468	78.594	38.172
Beleggingen				
- voor risico pensioenfonds	1.122.594	1.100.130	890.209	888.692
- voor VPL-regeling	23.466	26.630	19.992	12.996
- voor risico deelnemers	44.798	44.690	36.074	33.849
Langlopende schulden (uit hoofde van VPL)	-23.466	-26.630	-19.992	-12.996
Overige activa	59.481	5.694	35.534	37.360
Saldo overige vorderingen en schulden	-34.526	-14.077	-6.268	-49.719
Totaal aanwezig vermogen	<u>1.192.347</u>	<u>1.136.437</u>	<u>955.549</u>	<u>910.182</u>
Actuele dekkingsgraad (*)	- 107,3	107,0	109,3	104,6
Beleidsdekkingsgraad	- 103,8	109,1	-	-
Minimaal vereiste dekkingsgraad	- 104,0	104,1	104,1	104,2
Vereiste dekkingsgraad	- 114,7	111,6	112,6	111,9

De voorwaardelijke overgangsregeling is met ingang van jaarrapport 2014 geherrubriceerd onder "langlopende schulden". De vergelijkende cijfers 2013 en 2012 zijn geherrubriceerd.

(*) De actuele dekkingsgraad is tot en met 2014 de verhouding tussen het aanwezige vermogen en de technische voorzieningen voor risico pensioenfonds. Het aanwezig vermogen voor de berekening van de dekkingsgraad bestaat uit de beleggingen voor risico pensioenfonds, zonder de beleggingen in het kader van de VPL-regeling, vermeerderd met de liquide middelen en het saldo overige activa en passiva.

Onder het nieuwe FTK (Financieel Toetsingskader) moeten pensioenfondsen ook hun beleidsdekkingsgraad berekenen. De beleidsdekkingsgraad wordt berekend als een voortschrijdend 12-maands gemiddelde van de actuele dekkingsgraad.

Vanaf ultimo 2015 wordt het aanwezige vermogen verhoogd met de beleggingen voor risico deelnemers en de technische voorzieningen voor risico pensioenfonds met de technische voorzieningen voor risico deelnemers. Deze manier van berekenen wordt sinds 31 december 2015 gevraagd door De Nederlandsche Bank. Ten behoeve van de beleidsdekkingsgraad zijn de maandelijkse actuele dekkingsgraden van 2015 met terugwerkende kracht herrekend inclusief de beleggingen en technische voorzieningen voor risico deelnemers.

Verdeling beleggingsportefeuille voor risico pensioenfonds (x €1.000)

	31-5-2016		31-12-2015		31-12-2014		31-12-2013		31-12-2012	
		%		%		%		%		%
Vastgoedbeleggingen	42.218	3,5	41.154	3,7	37.201	3,4	28.900	3,2	31.540	3,6
Aandelen	246.175	20,4	248.941	22,3	239.687	21,7	178.944	19,9	141.702	16,1
Vastrentende waarden	875.858	72,6	781.942	70,1	764.395	69,3	658.656	73,4	478.480	54,7
Derivaten	-35	-	19.966	1,8	37.421	3,4	12.822	1,4	41.712	4,8
Overige beleggingen	42.497	3,5	23.777	2,1	24.619	2,2	18.667	2,1	181.978	20,8
	<u>1.206.713</u>	<u>100,0</u>	<u>1.115.780</u>	<u>100,0</u>	<u>1.103.323</u>	<u>100,0</u>	<u>897.989</u>	<u>100,0</u>	<u>875.412</u>	<u>100,0</u>
Derivaten met een negatieve waarde	-		30.280		23.437		12.212		26.276	
Beleggingen risico pensioenfonds overgedragen aan OFP BP op 1 juni	-1.184.275		-		-		-		-	
Beleggingen toegerekend aan VPL-regeling	-22.438		-23.466		-26.630		-19.992		-12.996	
	<u>-</u>		<u>1.122.594</u>		<u>1.100.130</u>		<u>890.209</u>		<u>888.692</u>	

Beleggingsopbrengsten en kosten vermogensbeheer risico pensioenfonds (x €1.000)

	2016	2015	2014	2013	2012
Directe beleggingsopbrengsten	9.322	20.451	21.585	11.096	11.703
Indirecte opbrengsten	31.625	-2.956	121.787	-8.766	75.201
Kosten vermogensbeheer	-716	-1.859	-2.547	-2.179	-1.470
	<u>40.231</u>	<u>15.636</u>	<u>140.825</u>	<u>151</u>	<u>85.434</u>
Toegerekend aan beleggingen in het kader van VPL	-834	-422	-2.814	-60	-1.220
	<u>39.397</u>	<u>15.214</u>	<u>138.011</u>	<u>91</u>	<u>84.214</u>

De beleggingsopbrengsten 2016 betreffen de periode 1 januari tot en met 31 mei.

Op basis van het beleggingsrendement dat in het verslagjaar behaald wordt, worden beleggingsresultaten toegerekend aan de beleggingen in het kader van de VPL-regeling.

Beleggingsresultaten VPL (x €1.000)

	2016	2015	2014	2013	2012
Toegerekend aan beleggingen in het kader van VPL	834	422	2.814	60	1.220

De beleggingsresultaten VPL 2016 betreffen de periode 1 januari tot en met 31 mei.

Beleggingsopbrengsten risico deelnemers (x €1.000)

	2016	2015	2014	2013	2012
Directe opbrengsten	33	42	54	63	15
Indirecte opbrengsten	1.927	1.228	7.027	879	3.607
Kosten van vermogensbeheer	-53	-107	-	-	-
	1.907	1.163	7.081	942	3.622

De beleggingsopbrengsten en- kosten 2016 betreffen de periode 1 januari tot en met 31 mei.

Beleggingsrendement voor risico pensioenfondsen

	2016	2015	2014	2013	2012
	%	%	%	%	%
Totaal rendement	3,7	1,7	15,1	0,5	11,9

Het beleggingsrendement in 2016 betreft de periode 1 januari tot en met 31 mei.

B KARAKTERISTIEKEN VAN HET PENSIOENFONDS

KARAKTERISTIEKEN VAN HET PENSIOENFONDS

Profiel

Stichting Pensioenfonds BP in liquidatie is statutair gevestigd te Rotterdam. De laatste statutenwijziging was op 14 september 2015. De stichting is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 41204455. Het pensioenfonds was een ondernemingspensioenfonds en was aangesloten bij de koepelorganisatie Pensioenfederatie. Het pensioenfonds had tot doel uitvoering te geven aan de pensioenreglementen, zoals die gelden voor de aangesloten ondernemingen. Het pensioenfonds had geen nevenactiviteiten, met uitzondering van de uitvoering van de VPL-regeling.

Organisatie van het pensioenfonds

Verdeling van taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden

In het vervolg van dit hoofdstuk beschrijven wij de organisatie van het pensioenfonds zoals die gold toen het bestuur heeft besloten tot de ontbinding van de stichting op 10 augustus 2016.

Bestuur

Het bestuur was verantwoordelijk voor het beheer van het pensioenfonds en het uitvoeren van de door de werkgevers toegezegde pensioenregelingen, waaronder het verrichten van pensioenuitkeringen aan gepensioneerden en nabestaanden van deelnemers. Onderdeel van deze verantwoordelijkheid was het uitvoeren van interne controlemaatregelen gericht op de juiste en volledige registratie van de gegevens van het pensioenfonds.

Het bestuur had bevoegdheden krachtens de statuten en reglementen alsmede de hiermee verbonden uitvoeringsbesluiten en uitvoeringsovereenkomst, tot het verrichten van betalingen en het aangaan van contractuele verplichtingen met derden. In de uitvoeringsovereenkomst waren afspraken gemaakt over de beleidsruimte van het bestuur. Het bestuur was eindverantwoordelijk voor de uitvoering en hield als 'goed huisvader' de regie over de werkzaamheden van het pensioenfonds.

Samenstelling van het bestuur op 10 augustus 2016

Het pensioenfonds had een paritair bestuur. Het bestuur bestond uit acht bestuursleden. Deze bestuursleden werden als volgt door het bestuur benoemd:

- | Op voordracht van de werkgevers:
  - twee bestuursleden door de vertegenwoordiger BP Europa SE - BP Nederland; en
  - twee bestuursleden door de vertegenwoordiger BP Raffinaderij Rotterdam B.V.; en

- | Op voordracht van de deelnemers:
  - één bestuurslid door de ondernemingsraad BP Europa SE - BP Nederland; en
  - één bestuurslid door de ondernemingsraad BP Raffinaderij Rotterdam B.V.; en

- | Op voordracht van de pensioengerechtigden:
  - één bestuurslid na verkiezingen door en uit de pensioengerechtigden van BP Europa SE - BP Nederland bij meerderheid van stemmen, waarvoor de vereniging: Vereniging van Oud BP medewerkers ("VOBP"), statutair gevestigd te Herveld kandidaten kon stellen; en
  - één bestuurslid na verkiezingen door en uit de pensioengerechtigden van BP Raffinaderij Rotterdam B.V. bij meerderheid van stemmen, waarvoor de stichting: Stichting Seniorenkontakt Nerefco ("Seconer"), statutair gevestigd te Rozenburg, kandidaten kon stellen.

Alle bestuursleden hadden een zittingstermijn van vier jaar. Eén van de leden die door de werkgever is benoemd, werd als voorzitter aangewezen. Eén andere werkgeversvertegenwoordiger werd als plaatsvervangend voorzitter aangewezen.

Op 10 augustus 2016 bestond het bestuur van Stichting Pensioenfonds BP in liquidatie uit de volgende personen:

Naam	Functie	Vertegenwoordiging	Lid sinds	Einde zittingsduur	Geboortejaar	Geslacht
S. Gunnewijk	Voorzitter	Werkgever	01-01-2003	01-07-2018	1958	Man
P. Koole	Bestuurslid	Werkgever	16-12-2010	01-07-2018	1954	Man
M.A. Roberts	Bestuurslid	Werkgever	22-09-2005	01-07-2018	1956	Man
H.J. Lindaart	Bestuurslid	Werkgever	23-09-2014	01-09-2018	1967	Man
N. Bergmans	Bestuurslid	Deelnemers	01-11-2010	01-11-2018	1966	Man
A. Bakels	Bestuurslid	Deelnemers	16-12-2010	01-12-2018	1956	Man
A.J.M. Baltussen	Bestuurslid	Gepensioneerden	04-10-2011	01-10-2019	1949	Man
J.A. Nieuwenhuize	Bestuurslid	Gepensioneerden	13-07-2012	01-07-2020	1945	Man

Het bestuur heeft op 10 augustus 2016 besloten tot ontbinding van het pensioenfonds. De bestuursleden treden vanaf dat moment op als vereffenaars.

De heer H.J. Lindaart en de heer P. Koole vormden samen het dagelijks bestuur. Het dagelijks bestuur kwam bij elkaar in de maanden dat er geen bestuursvergaderingen worden gehouden.

Verantwoordingsorgaan

Het pensioenfonds kende een Verantwoordingsorgaan. Het Verantwoordingsorgaan bestond uit een vertegenwoordiging van werkgever, werknemers en gepensioneerden. Het Verantwoordingsorgaan bestond uit minimaal 3 en maximaal 6 leden. In het Verantwoordingsorgaan waren de deelnemers en de pensioengerechtigden evenredig op basis van onderlinge getalsverhoudingen vertegenwoordigd. De leden van het Verantwoordingsorgaan vormden een zo evenwichtig mogelijke afspiegeling van de betreffende geleding. Het bestuur bepaalde het aantal leden van het Verantwoordingsorgaan met inachtneming van het feit dat het Verantwoordingsorgaan bestond uit ten minste één werkgeversvertegenwoordiger, één deelnemersvertegenwoordiger en één pensioengerechtigden-vertegenwoordiger.

De verantwoording die het bestuur aflegde en het formele overleg tussen bestuur en Verantwoordingsorgaan waren onderdeel van de jaarverslagcyclus.

Op 10 augustus 2016 bestond het Verantwoordingsorgaan uit de volgende leden:

Naam	Functie	Geboortejaar	Geslacht
H. Muilerman	Lid namens de werkgevers	1961	Man
W. Blok	Lid namens de gepensioneerden	1942	Man
C. Vreeken	Lid namens de gepensioneerden	1950	Man
G. Kamperman	Lid namens de gepensioneerden	1944	Man
A. Zonderop	Lid namens de werknemers	1957	Man
S. van de Polder	Lid namens de werknemers	1955	Man

Intern toezicht

Het intern toezicht had betrekking op het kritisch bezien van het functioneren van (het bestuur van) het pensioenfonds door onafhankelijke deskundigen.

Voor het intern toezicht was gekozen voor een visitatiecommissie, die eens per jaar de beleids- en bestuursprocedures en -processen, de checks and balances, de wijze waarop de uitvoering van de regeling werd bestuurd en aangestuurd en de wijze waarop werd omgegaan met de risico's op de langere termijn voor (de dekkinggraad van) het pensioenfonds beoordeelde. De visitatiecommissie werd ingevuld door professionele leden van VCHolland. De visitatiecommissie rapporteerde aan het bestuur en besprak de rapportage en de eventuele daarop voorgenomen bestuursbesluiten met het Verantwoordingsorgaan.

In 2014/2015 heeft een visitatie van het pensioenfonds plaatsgevonden. In het jaarrapport 2014 is hiervan verslag gedaan. Vanwege de overstap naar België in 2016, is er voor gekozen om in 2015/2016 geen visitatie uit te voeren.

Medezeggenschap

Medezeggenschap van gepensioneerden was geregeld door bestuursleden namens de gepensioneerden in het bestuur zitting te laten nemen. Deze bestuursleden werden gekozen uit de kring van gepensioneerden.

Investeringscommissie

De investeringscommissie voerde het overleg met de externe vermogensbeheerders en adviseerde het bestuur over te nemen besluiten met betrekking tot het vermogensbeheer.

Communicatiecommissie

Het pensioenfonds kende een communicatiecommissie. Deze adviseerde het bestuur over het te voeren communicatiebeleid.

Commissie Risico management

Het pensioenfonds had een commissie risico management. Deze adviseerde het bestuur over het beleid rondom integraal risico management en het risico management framework.

Pensioenregelingen

Het pensioenfonds voerde tot 1 juni 2016 de regelingen van de werkgevers BP Europa SE - BP Nederland en BP Raffinaderij Rotterdam B.V. uit.

Uitvoeringsorganisaties

Naast de bovenstaande interne organen kende het pensioenfonds ook meerdere uitvoeringsorganisaties. In het navolgende een beschrijving van de partijen die door het pensioenfonds werden ingeschakeld.

Administrateurs

Het pensioenfonds had de administratieve werkzaamheden uitbesteed aan uitvoeringsorganisaties. De werkzaamheden betreffende pensioenadministratie, uitkeringenadministratie, financiële administratie en verslaglegging, actuariële en bestuursondersteuning werden door Syntrus Achmea Pensioenbeheer N.V. te Tilburg uitgevoerd.

Werkzaamheden betreffende de vermogensadministratie en rapportages ten behoeve van De Nederlandsche Bank (DNB)-staten werden uitgevoerd door Achmea Investment Management B.V. (Achmea IM) te Zeist. Achmea IM is op 1 januari 2016 ontstaan uit een fusie tussen Achmea Beleggingsfondsen Beheer B.V. en Syntrus Achmea Vermogensbeheer B.V.

De beleggingsadministratie voor de beschikbare premiereregeling werd uitgevoerd door NNIP Investment Partners B.V. (NNIP) gevestigd te Den Haag.

Herverzekeraar

De overlijdens- en arbeidsongeschiktheidsrisico's van Stichting Pensioenfonds BP waren verzekerd bij Centraal Beheer te Apeldoorn.

Vermogensbeheerders

Het vermogensbeheer was uitbesteed aan BlackRock Advisors en BNP Paribas Investment Partners. Northern Trust Company was aangewezen als custodian.

Accountant, actuaris en overige adviseurs

Het pensioenfonds werd bijgestaan door de volgende externe deskundigen:

Accountant

De externe accountant controleerde de liquidatierekening en de verslagstaten ten behoeve van DNB en deed verslag van zijn werkzaamheden in de vorm van een controleverklaring en een accountantsverslag aan het bestuur. Hierin waren opmerkingen en aanbevelingen opgenomen omtrent de administratieve organisatie en interne controle van het pensioenfonds. Het pensioenfonds had Ernst & Young Accountants LLP voor deze diensten ingeschakeld. De eindverantwoordelijkheid lag bij de heer drs. R. Pluymakers RA.

Waarmerkend actuaris

De waarmerkend actuaris rapporteerde jaarlijks over de financiële positie van het pensioenfonds en gaf een actuariële verklaring af. Als waarmerkend actuaris was drs. B. van Boeschoten AAG, verbonden aan Mercer (Nederland) B.V. te Amstelveen, aangesteld.

Adviserend actuaris

Als adviserend actuaris was drs. K. Kusters-Van Meurs AAG van Mercer (Nederland) B.V. te Amstelveen aangesteld. Een gespecialiseerde ALM-adviseur (Asset Liability Management) zorgde voor de uitvoering van de ALM-studie en de haalbaarheidstoets.

Beleggingsanalist (performance analyst)

De externe deskundigen van Portfolio Evaluation rapporteerden aan de Investeringscommissie en het bestuur over de beleggingsresultaten en de performance van de vermogensbeheerders. Portfolio Evaluation analyseerde ook de resultaten en performance van de beleggingen in de beschikbare premiereregeling.

C VEREFFENAARSVERSLAG

VERSLAG VAN DE VEREFFENAARS

Aanleiding tot liquidatie

De aangesloten werkgevers (BP Europa SE - BP Nederland en BP Raffinaderij Rotterdam B.V.) hebben reeds in 2013 aan het bestuur van Stichting Pensioenfonds BP hun intentie voorgelegd om de uitvoering van de pensioenregelingen onder te brengen bij het pan-Europese pensioenfonds van BP: het OFP BP Pensioenfonds (OFP). Het OFP is gevestigd in België. Het OFP voert op dit moment al pensioenregelingen uit voor ondernemingen uit de groep van BP in België, Ierland, Cyprus, Zwitserland en Spanje. Sinds geruime tijd onderzoeken de aangesloten werkgevers en het bestuur samen de mogelijkheden om de uitvoering van de pensioenregeling voor (oud-) werknemers van de aangesloten werkgevers onder te brengen bij het OFP.

Op 3 juni 2015 hebben de aangesloten werkgevers aangegeven de stap te gaan zetten om aan de ondernemingsraden instemming te vragen om de uitvoering van de pensioenovereenkomst per 1 januari 2016 onder te brengen bij het OFP. Nu de werkgevers concreet hebben aangegeven de uitvoering van de pensioenregeling voor de toekomstige opbouw te willen voortzetten in het OFP, moest het bestuur zich beraden op de toekomst van het pensioenfonds. De aangesloten werkgevers meenden dat het vanuit praktisch oogpunt in het belang van hun (oud-)werknemers is om het beheer van de toekomstige pensioenopbouw en het opgebouwd pensioen te concentreren bij dezelfde pensioenuitvoerder.

Het bestuur en de aangesloten werkgevers hebben naar aanleiding van het verzoek van de werkgevers gezamenlijk een intensief traject ingezet om het voornemen tot overgang naar het OFP uit te werken en met alle betrokken partijen te bespreken. Dat intensieve traject blijkt onder andere uit het intensiveren van de vergaderfrequentie van het bestuur om de mogelijke overgang naar het OFP te bespreken. Het bestuur en de aangesloten werkgevers hebben afgesproken samen op te trekken in het medezeggenschapstraject met het Verantwoordingsorgaan van het pensioenfonds en met de ondernemingsraden van de werkgevers. In afstemming met de genoemde organen werd een gezamenlijke werkgroep opgericht om alle aspecten van de overgang te kunnen bespreken, mede aan de hand van alle documenten die gemoeid zijn met het onderbrengen van de pensioenregelingen bij het OFP enerzijds en het overdragen van de bestaande aanspraken, verplichtingen en vermogen naar het OFP anderzijds.

Het bestuur heeft met hulp van gespecialiseerde adviseurs de mogelijke toekomstscenario's van het pensioenfonds geïnterpreteerd. Mercer heeft onderzocht welke mogelijkheden er zijn om de pensioenverplichtingen van het pensioenfonds onder te brengen bij een verzekeraar. De conclusie was dat het niet mogelijk is om de nominale rechten in te kopen bij een verzekeraar, zonder aanvullende storting door de werkgevers. Aangezien de werkgevers hebben aangegeven niet bereid te zijn om bij te storten ten behoeve van een collectieve waardeoverdracht naar een verzekeraar, heeft het bestuur geconcludeerd dat het niet zinvol is deze route verder te verkennen, bijvoorbeeld door offertes op te vragen bij verzekeraars.

Het bestuur heeft zich in zijn vergaderingen van 29 juni en 19 augustus 2015 opnieuw gebogen over andere toekomstscenario's ten behoeve van de pensioenuitvoering. Alternatieve vormen van pensioenuitvoering die voorbij zijn gekomen zijn: de oprichting van een algemeen pensioenfonds, de aansluiting bij een algemeen pensioenfonds, een bedrijfstakpensioenfonds of een premiepensioeninstelling en doorgaan als een gesloten fonds. Het bestuur heeft geconcludeerd dat de alternatieven niet opwegen tegen de voordelen van het OFP. De financiering is sterker in het OFP waardoor zowel jonge als oude deelnemers, gewezen deelnemers en pensioengerechtigden meer zekerheid hebben over hun pensioen en over de eventuele toeslagverlening.

Voorgenomen besluit tot liquidatie

Het bestuur heeft op 23 september 2015 een voorgenomen besluit genomen om de uitvoeringsovereenkomsten met de aangesloten werkgevers per de overdrachtsdatum te beëindigen, om het pensioenfonds te liquideren en om een collectieve waardeoverdracht te bewerkstelligen naar het OFP. Het pensioenfonds heeft haar Verantwoordingsorgaan gevraagd te adviseren over deze voorgenomen besluiten. Het Verantwoordingsorgaan heeft positief geadviseerd over de voorgenomen besluiten op 23 november 2015. De ondernemingsraden hebben hun schriftelijke instemming gegeven op het voorgenomen besluit van de werkgevers om de pensioenregelingen bij het OFP onder te brengen op 17 november respectievelijk 14 december 2015.

Het bestuur heeft op 16 december 2015 een concept melding gestuurd naar DNB met betrekking tot het voornemen tot een collectieve waardeoverdracht naar het OFP. DNB heeft naar aanleiding van deze melding diverse vragen gesteld aan het bestuur over de voorgenomen liquidatie en collectieve waardeoverdracht.

DNB heeft op 12 mei 2016 aangegeven geen bezwaar te hebben tegen de collectieve waardeoverdracht naar het OFP. DNB gaf ook aan dat het pensioenfonds in 2016 geen herstelplan en geen haalbaarheidstoets meer hoefde op te stellen. Het bestuur heeft vervolgens besloten dat de overdracht definitief per 1 juni 2016 zou plaatsvinden.

Collectieve waardeoverdracht

De collectieve waardeoverdracht heeft per 1 juni 2016 plaatsgevonden, conform de overeenkomst tussen de Stichting, het OFP, BP Europa SE - BP Nederland en BP Raffinaderij Rotterdam B.V. Per deze datum nam het OFP alle pensioenverplichtingen van de Stichting over. De Stichting heeft de in de beleggingsportefeuille begrepen vermogensbestanddelen ook overgedragen aan het OFP.

Ontbindingsbesluit

Het bestuur heeft op 10 augustus 2016, conform het voorgenomen besluit tot liquidatie en de bepalingen in artikelen 14 en 16 van de statuten van de Stichting, besloten tot ontbinding van het pensioenfonds. Conform artikel 16 lid 2 van de statuten traden de leden van het bestuur dat tot de ontbinding van het pensioenfonds besloot, op als vereffenaars. Dit zijn de heren Bakels, Baltussen, Bergmans, Gunnewijk, Koole, Lindaart, Nieuwenhuize en Roberts.

De vereffenaars constateerden dat de Stichting een batig saldo had op het moment van het ontbindingsbesluit. De statuten bepalen dat een eventueel liquidatieoverschot zoveel mogelijk zal worden aangewend in overeenstemming met het doel van het pensioenfonds. In artikel 4.6 van de "Overeenkomst inzake collectieve waardeoverdracht in verband met liquidatie" tussen de Stichting, het OFP, BP Europa SE - BP Nederland en BP Raffinaderij Rotterdam B.V. werd bepaald dat in dat geval het batig saldo, na betaling van de kosten van de liquidatie, aan het OFP wordt overgedragen en dat het bedrag toegerekend wordt aan de Nederlandse Sectie van het OFP.

Rekening en verantwoording en het plan van verdeling hebben gedurende 2 maanden ter inzage gelegen bij de KvK. De Rechtbank Rotterdam heeft 21 november 2016 een verklaring van non verzet afgegeven.

Administratie van de pensioenregelingen

De uitbesteding van de administratie van de eindloon- en middelloonregelingen van BP Europa SE - BP Nederland en BP Raffinaderij Rotterdam B.V. aan Syntrus Achmea Pensioenbeheer wordt voortgezet door het OFP.

De administratie van de beschikbare premiereregeling werd echter overgedragen van NN IP naar BWCI. De beleggingen in de beschikbare premiereregeling zijn verkocht door NN IP. Het kapitaal is overgedragen aan BWCI die dat belegde. Het pensioenfonds en het OFP hebben diverse maatregelen genomen om de verkoop- en aankoopkosten die gepaard gaan met deze transitie te minimaliseren. De resterende kosten werden vergoed door de aangesloten werkgevers. Hierdoor kon voor de deelnemers de transitie op kostenneutrale basis plaatsvinden.

Bewaren financiële gegevens

De bewaarplicht van de financiële gegevens van de Stichting Pensioenfonds BP worden overgedragen aan het OFP BP Pensioenfonds.

Financiële positie per 31 mei 2016

Het lange termijn herstelplan dat sinds 2011 liep, verviel vanwege de invoering van de wijziging van het Financieel Toetsingskader per 31 december 2014. Op basis van de nieuwe wet was er sprake van een tekortsituatie. Voor 1 juli 2015 werd daarom een nieuw herstelplan ingediend bij DNB. Het pensioenfonds heeft op basis van de nieuwe wet ook zijn beleidsdekkingsgraad vastgesteld. De beleidsdekkingsgraad is de gemiddelde actuele dekkingsgraad van de 12 maanden voorafgaand aan het moment van de vaststelling. Per 31 december 2015 bedroeg de beleidsdekkingsgraad 103,8%. Per 31 mei 2016 was de beleidsdekkingsgraad 102,8%.

De werkgevers BP Europa SE - BP Nederland en BP Raffinaderij Rotterdam B.V. hebben door middel van een uitvoeringsovereenkomst aan het pensioenfonds toegezegd een extra storting te doen als het pensioenfonds een actuele dekkingsgraad heeft die lager is dan de minimaal vereiste dekkingsgraad. Hierdoor is de actuele dekkingsgraad aan het einde van het jaar altijd weer minimaal gelijk aan de minimaal vereiste dekkingsgraad.

In december 2015 hebben de werkgevers door een extra storting er voor gezorgd dat de actuele dekkingsgraad zich per eind december 2015 boven de minimaal vereiste dekkingsgraad bevond. Deze vrijwillige bijstorting bedroeg € 45.956.000.

Code Pensioenfondsen

Tijdens de ontwikkeling van de Wet versterking bestuur pensioenfondsen stelden de Pensioenfederatie en de Stichting van de Arbeid de Code Pensioenfondsen (de Code) op. Doel van de Code is de verhoudingen binnen het pensioenfonds transparanter te maken. Ook de communicatie met de belanghebbenden zoals werkgevers, deelnemers en gepensioneerden, moet door de Code transparanter worden. Tot slot moet de Code bijdragen aan het versterken van 'goed pensioenfondsbestuur'. De Code trad op 1 januari 2014 in werking. De staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid verankerde de Code per 1 juli 2014 wettelijk. De Monitoringcommissie Code Pensioenfondsen ziet toe op de naleving van de Code.

De Code verving de Principes voor goed pensioenfondsbestuur uit 2005. De Code legt de nadruk op het beïnvloeden van het gedrag van bestuurders, interne toezichthouders en belanghebbenden in de verantwoordingsfunctie. Per orgaan zijn normen opgenomen over taak en werkwijze, samenstelling en zittingsduur, geschiktheid, benoeming, schorsing en ontslag. Daarnaast zijn overkoepelende thema's opgenomen. De thema's gaan zowel over het eigen functioneren van het pensioenfonds als van dienstverleners. Voorbeelden hiervan zijn integraal risicomanagement, communicatie en transparantie, verantwoord beleggen, kosten, uitvoering en uitbesteding, geschiktheid, diversiteit, integer handelen en beloningsbeleid.

Een pensioenfonds past de normen van de Code toe of zet in het jaarverslag gemotiveerd uiteen waarom een norm niet (volledig) is toegepast. Het bestuur heeft de lijst met 83 normen bestudeerd en streeft ernaar de meeste normen uit de Code na te leven. Het bestuur heeft vastgesteld dat de meeste normen uit de Code worden nageleefd. Een aantal normen heeft in 2015 tot aanvullende actie van het bestuur geleid. Gezien de liquidatie van het fonds in 2016 hebben er in 2016 geen vervolgacties plaats gevonden.

Het bestuur opereert als een goed huisvader en waarborgt onafhankelijk en kritisch opereren. Het bestuur is collectief verantwoordelijk voor haar functioneren.

In bepaalde gevallen wijkt het pensioenfonds af van de normen uit de Code. Dat wordt in het onderstaande per norm nader toegelicht.

- | Norm 67 - In het bestuur en het Verantwoordingsorgaan zitten ten minste één man en één vrouw:
- | Norm 68 - In het bestuur en het Verantwoordingsorgaan zitten ten minste één lid boven en één lid onder de veertig jaar:
Het bestuur en het Verantwoordingsorgaan voldoen niet aan deze normen. Het bestuur streeft er naar dat in het bestuur en het Verantwoordingsorgaan ten minste één man en één vrouw zitten en ten minste één lid boven en één lid onder de veertig jaar. De eis van geschiktheid prevaleert boven diversiteit. Het bestuur stimuleert vrouwen en jonge medewerkers actief om zich te verdiepen in pensioenen.

In andere gevallen staat het beleid van het pensioenfonds met betrekking tot de normen uit de Code niet expliciet beschreven in bestaande beleidsdocumenten. Dit wordt in het onderstaande per norm nader toegelicht.

- | Normen 30, 31 en 34 - Uitvoering, uitbesteding en kosten:
Op basis van de geldende uitvoeringsovereenkomst betalen de aangesloten werkgevers alle pensioenbeheerkosten van de pensioenregeling. Deze kosten worden betaald door de werkgevers naast het betalen van de pensioenpremies. Eens in de vijf jaar wordt getenderd voor de administratiediensten. Er wordt ook aansluiting gezocht bij het uitbestedingsbeleid van de werkgever. Bij het aangaan van een nieuwe overeenkomst wordt een review gedaan door een derde partij (externe adviseur of de procurement afdeling van de werkgever). Het bestuur heeft vastgesteld dat er geen sprake is van performance-related fees bij dienstverleners aan het pensioenfonds.
- | Normen 38 en 39 - Rol accountant en actuaris:
Als een accountant of actuaris niet-controlewerkzaamheden moet verrichten, verstrekt het bestuur hiervoor een afzonderlijke opdracht. De dienstverlening van de uitbestedingsorganisaties en adviseurs wordt regelmatig in bestuursvergaderingen besproken.
- | Norm 56 - Het Verantwoordingsorgaan bevordert geschiktheid en diversiteit van zijn leden: De leden van het Verantwoordingsorgaan kunnen gebruik maken van de opleidingsfaciliteiten van het pensioenfonds. De leden van het Verantwoordingsorgaan vormen een goede afspiegeling van de verschillende stakeholders. Het bestuur stimuleert vrouwen en jonge medewerkers actief om zich te verdiepen in pensioenen.
- | Normen 65, 66, 70 en 71 - Diversiteit:
Complementariteit van de bestuursleden en leden van het Verantwoordingsorgaan wordt nagestreefd door het bestuur. Bestuursleden worden benoemd door het bestuur, na akkoord van DNB. Echter, de kandidaten worden voorgedragen door de werkgever of de Ondernemingsraden, óf via verkiezingen verkozen. Er is geen specifiek diversiteitsbeleid van kracht. Het bestuur streeft er naar dat in het bestuur ten minste één man en één vrouw zitten en ten minste één lid boven en één lid onder de veertig jaar. De eis van geschiktheid prevaleert boven diversiteit. Hier wordt ook rekening mee gehouden bij het opstellen van functieprofielen.
- | Norm 80 - Beloning intern toezicht
Het bestuur is van mening dat de beloning van de leden van de Visitatiecommissie een kritische opstelling van de leden niet in de weg staat.

Toeslagen

Toeslagen Pensioenregelingen van de werkgevers BP Europa SE - BP Nederland en BP Raffinaderij Rotterdam B.V.

De toeslag van de premievrije en ingegane pensioenrechten is voorwaardelijk. Het bestuur heeft als beleid de premievrije en ingegane pensioenen van voormalig medewerkers van BP Europa SE - BP Nederland en BP Raffinaderij Rotterdam B.V. jaarlijks per 1 januari te verhogen. Het bestuur heeft besloten dat er per 1 januari 2016 geen toeslag werd verleend. Hierdoor ontstaat er per 1 januari 2016 een indexatieachterstand van 0,60% op deze pensioenaanspraken en -rechten.

Op de pensioenaanspraken van deelnemers in de Pensioenregeling 2015 wordt jaarlijks een toeslag verleend ter hoogte van de prijsinflatie. Deze verhoging is maximaal 4%. De toeslagverlening vindt jaarlijks plaats op 1 januari over de tot en met 31 december van het voorafgaande jaar opgebouwde pensioenaanspraken, voor het eerst per 1 januari 2016. Het bestuur heeft besloten de betreffende pensioenaanspraken per 1 januari 2016 met 0,60% te verhogen. Deze toeslag wordt gefinancierd door de werkgevers.

Goed pensioenfondsbestuur

Geschiktheid en functioneren bestuur

Het bestuur zorgt voor geschiktheid, complementariteit en continuïteit binnen het bestuur. Het bestuur toetst de geschiktheid van de bestuursleden bij het aantreden en gedurende het bestuurslidmaatschap. Hiertoe is per bestuursfunctie een profielschets opgesteld. Naast het bezoeken van pensioenopleidingen en meerdere seminars op pensioengebied door enkele bestuursleden heeft het pensioenfonds ook jaarlijkse scholingsdagen gehouden. Voor nieuwe bestuursleden is een trainingsprogramma opgesteld.

Zelfevaluatie

Het bestuur heeft een procedure vastgesteld voor een periodieke zelfevaluatie. Het gaat om het functioneren van het bestuur als geheel en van de individuele bestuursleden afzonderlijk. Doel van de zelfevaluatie is de kwaliteit van het bestuur in stand te houden en/of te verbeteren. De zelfevaluatie vindt eens per jaar plaats.

Naleving wet- en regelgeving

Overeenkomstig artikel 96 van de Pensioenwet wordt vermeld dat:

- | het pensioenfonds in het boekjaar 2016 geen dwangsommen en boetes zijn opgelegd;
- | het pensioenfonds in het boekjaar 2016 geen aanwijzing als bedoeld in artikel 171 van de Pensioenwet is gegeven;
- | in het boekjaar 2016 geen bewindvoerder als bedoeld in artikel 173 van de Pensioenwet is aangesteld.

Er zijn de vereffenaars geen overtredingen van wet- en regelgeving bekend.

Gedragscode

Jaarlijks wordt door de bestuursleden de gedragscode getekend. De compliance officer houdt toezicht op een goede uitvoering van de gedragscode.

Klachten- en geschillenregeling

Het pensioenfonds beschikt over een klachten- en geschillenregeling. De procedures zijn ook via de website beschikbaar zodat het voor alle belanghebbenden eenvoudig te vinden is hoe en waar men een klacht of geschil kan indienen.

BELEGGINGENPARAGRAAF

Beleggingsresultaten eerste 5 maanden 2016

Alle assets en liabilities van het fonds werden per 1 juni 2016 overgedragen aan het OFP BP Pensioenfonds gevestigd in België en daarom heeft dit commentaar uitsluitend betrekking op de periode van 1 januari 2016 tot en met 31 mei 2016.

In 2016 groeide het geïnvesteerde kapitaal van het fonds van € 1.116 miljoen aan het begin van het jaar naar € 1.207 miljoen per 31 mei 2016. Qua beleggingsrendement waren de eerste 5 maanden van 2016 positief met een rendement van 3,7%, wat iets beter was dan de benchmark.

Economisch gezien was de periode van vijf maanden uitdagend. Er waren een paar kleine positieve punten maar deze werden tenietgedaan door de markt onzekerheid en de problemen die we vorig jaar hebben vermeld zijn nog niet verdwenen. Twee van de voornaamste problemen waren de aanhoudende trage economische groei in de wereldeconomie en de mogelijke impact van de Brexit. Deze problemen zullen ook in de rest van 2016 en in 2017 een belangrijke rol blijven spelen en zullen er samen met de opkomende verkiezingen in diverse wereldeconomieën voor zorgen dat de volatiliteit van de markten zal toenemen. Wereldwijd is de bezorgdheid ook gericht op de aanhoudende verschillen in economische groei tussen de regio's in de eerste plaats tussen de VS en de rest van de wereld. Divergentie is ook een probleem tussen de dienstverlenende en productiesectoren met een sterke groei in veel economieën in de dienstensector en een zwakke groei in de industriële sectoren. In Europa zijn lage grondstoffenprijzen en het terugdringen van de werkloosheid positieve punten maar lage groei, de inflatie en het verminderen van het ondernemersvertrouwen blijft koppig en er zal waarschijnlijk een meer hands on aanpak nodig zijn van de ECB en vooral de Europese regeringen om de groei te stimuleren.

De bovenstaande factoren verklaren grotendeels de rendementsverschillen tussen de verschillende beleggingscategorieën.

Aandelenmarkten met uitzondering van de U.S. (+1,0%) zijn vlak of negatief (Europa omlaag (-3,0%)). Over het algemeen daalden wereldwijde aandelen lichtjes (-0,7%) deels als gevolg van verschillende ontwikkelingen van de diverse valuta's. Voor aandelen zagen we defensieve aandelen samen met de olie- en gassector en mijnbouw gerelateerde aandelen profiteren na een slechte performance in 2015. Banken, luxe consumentengoederen (consumer discretionary), service-instellingen (consumer services), gezondheidszorg en informatietechnologie sectoren waren zwak. Binnen de alternatieve beleggingscategorieën hebben grondstoffen (commodity) sterk gepresteerd (herstellende van een zeer slecht 2015). Het rendement op obligaties heeft de grootste bijdrage geleverd aan het rendement. Langlopende obligaties en geïndexeerde hebben het goed gedaan; Dit weerspiegelt deels de onzekerheid en bezorgdheid over de aandelenmarkten en een daaropvolgende vlucht naar veilige havens zoals staatsobligaties.

Zoals verwacht is in 2016 het obligatie- en aandelen risico blijven toenemen, dit zal naar verwachting in de rest van dit jaar verder toenemen. Beleggingsrisico parameters zijn momenteel nog steeds onder het lange termijn gemiddelde niveau. Het pensioenfonds is gestructureerd in een gediversifieerde manier omdat het belegt in een breed scala van liquide asset classes en het is daarom van oordeel dat dit op middellange termijn zal bijdragen aan een lager risicoprofiel.

Het pensioenfonds heeft zijn beleggingsbeleid, waarbij 65% van haar activa belegd wordt op een manier die zoveel mogelijk aansluit bij het risicoprofiel van de verplichtingen in de eerste 5 maanden van 2016, niet gewijzigd. De resterende 35% is belegd in een groeiportefeuille die bestaat uit een pool van gediversifieerde beleggingen. Deze pool is zo opgebouwd dat de verwachting is, dat deze op de langere termijn een rendement kan genereren dat hoger is dan de inflatie. Hierdoor kan deze pool de benodigde rendementen opleveren voor de toeslagverlening.

Per 31 mei 2016 heeft het pensioenfonds ongeveer 30% van het renterisico afgedekt, dit is aan de lage kant en gebaseerd op het huidige lage niveau van de rente. Deze 30% is op basis van de marktrente en niet op basis van de door de DNB bepaalde UFR. Het gebruik van de UFR-rente zou leiden tot een renteafdekking van 36%.

Gedurende de eerste 5 maanden van 2016 is het aantal van twee vermogensbeheerders onveranderd gebleven, waarbij ieder ongeveer 50% van de beleggingen beheerde. Beide vermogensbeheerders beheerden nog steeds zowel een liability- als een groeiportefeuille. De groeiportefeuille van beiden had nog steeds hetzelfde doel als voorheen, maar iedere vermogensbeheerder deed dat volgens zijn eigen strategie en filosofie.

De liabilitypool van de ene vermogensbeheerder had een breed marktmandaat. De andere vermogensbeheerder had als mandaat dat ook de doelstelling van de renteaftdekking, zoals vastgelegd binnen het pensioenfonds, werd bereikt. Hiervoor nam deze vermogensbeheerder ook het profiel van de beleggingen van de andere vermogensbeheerder mee in het bepalen van de renteaftdekking.

In de eerste 5 maanden van 2016 zijn er maar een paar kleine veranderingen aangebracht in de beleggingscategorieën van het pensioenfonds. De aanzienlijke bijstorting van de sponsors eind 2015 is in januari 2016 gebruikt om de liability pool te verhogen omdat die door de goede performance van de aandelen in de groeiportefeuille in 2015 wat onder zijn strategische doelstelling was gekomen.

In mei 2016 is besloten om de renteaftdekking via swaps te liquideren en de renteaftdekking volledig op te zetten via obligaties (natural hedge).

Tegen deze achtergrond heeft het pensioenfonds in de eerste 5 maanden van 2016 een positief rendement behaald van 3,7%. De groeiportefeuille had een rendement van 0,8% waarbij de liability portefeuille een rendement van 5,2% behaald heeft als gevolg van de daling van de renteniveaus. Het risicoprofiel van het pensioenfonds bleef binnen de strategisch bepaalde marges. Het gemiddelde rendement van het pensioenfonds over de laatste 5 jaar bedraagt ongeveer 8% per jaar.

FINANCIËLE PARAGRAAF

Overdracht

De overdracht van de bezittingen en verplichtingen van de stichting Pensioenfonds BP in liquidatie aan het OFP BP Pensioenfonds ziet er financieel als volgt uit:

	x € 1.000	
<u>Overdracht van beleggingen</u>		
* Overdracht beleggingen risico pensioenfonds	1.184.275	
* Overdracht beleggingen risico deelnemers	46.300	
* Overdracht beleggingen VPL regeling	22.438	
	<u>1.253.013</u>	
<u>Overdracht van verplichtingen</u>		
* Pensioenverplichtingen risico pensioenfonds	1.161.027	
* Pensioenverplichtingen risico deelnemers	46.300	
* Verplichtingen uit VPL - regeling	22.438	
	<u>1.229.765</u>	
Saldo overdracht van beleggingen en verplichtingen		23.248
Overdracht van algemene reserve		<u>23.869</u>
Pensioenfonds BP in liquidatie: overdrachtsom aan OFP BP		-621
Voldaan voor 14 december 2016		<u>621</u>
		-

Actuariële analyse van het resultaat

De samenstelling van het resultaat over 2016 van januari tot en met mei en het jaar 2015 en de wijzigingen daarin blijken uit het volgende overzicht (x €1.000):

	2016 1 januari - 31 mei	2015 1 januari - 31 december
Wijziging rentetermijnstructuur	-99.171	-54.794
Resultaat op interest/beleggingen	39.669	13.363
Resultaat op premie	916	262
Resultaat op toeslagen	-	166
Resultaat op waardeoverdrachten	91	530
Resultaat op kosten	2	-
Resultaat op uitkeringen	-18	-182
Resultaat op sterfte	747	1.470
Resultaat op arbeidsongeschiktheid	550	277
Resultaat op mutaties	-3	1.537
Wijziging actuariële grondslagen	-44	413
Andere oorzaken	237	46.383
Resultaat	<u>-57.024</u>	<u>9.425</u>

Wijziging rentetermijnstructuur

De uit de rentetermijnstructuur per 31 mei 2016 afgeleide interne rentevoet van de pensioenverplichtingen is 1,23%. De uit de rentetermijnstructuur per 31 december 2015 afgeleide interne rentevoet van de pensioenverplichtingen is 1,7%.

Beleggingsopbrengsten

Het in 2016 behaalde beleggingsrendement was hoger dan de benodigde interest voor de verplichtingen, hierdoor is er een positief resultaat gerealiseerd.

Premie

De ontvangen premie is gelijk aan de kostendekkende premie.

Het positieve resultaat op de premie bestaat uit de opslag solvabiliteit (€ 1.424 positief) en betaalde premies herverzekeraar (€ 508 negatief), deze zijn wel opgenomen in de kostendekkende premie, maar niet in het premieresultaat.

Toeslagen

De aanspraken van slapers en gepensioneerden zijn in 2016 niet verhoogd. De mutatie van de TV bij slapers betreft correcties op voorgaande jaren.

Kosten

Het resultaat op kosten is nihil, omdat alle kosten gedekt zijn door de opslag voor uitvoeringskosten in de premie.

Waardeoverdrachten

Het resultaat op reguliere waardeoverdrachten bedraagt € 91 positief.

Sterfte

Het resultaat op sterfte bedraagt € 747 positief. Dit resultaat is te splitsen naar het resultaat op lang leven (verzekerden worden ouder dan werd verondersteld op basis van de fondsgrondslagen) en het resultaat op kort leven (verzekerden sterven eerder dan werd verondersteld op basis van de fondsgrondslagen). Het resultaat op lang leven was negatief en op kort leven positief.

Wijziging actuariële grondslagen

Er zijn wijzigingen in de actuariële grondslagen. Het resultaat van € 44 negatief wordt veroorzaakt door nagekomen correcties op de gewijzigde pensioenregeling in 2015.

Andere oorzaken

Het positieve resultaat van € 237 wordt veroorzaakt door de solvabiliteitsopslag die in de onttrekking aan de VPL is meegenomen.

Premie

De kostendeekkende en feitelijke premie (inclusief premiebijdrage risico deelnemers) volgens artikel 130 van de Pensioenwet zijn als volgt:

	2016 1 januari - 31 mei	2015 1 januari - 31 december
Kostendeekkende premie	12.033	23.792
Minimaal te ontvangen premie	12.033	23.792
Feitelijke premie	12.033	23.792

De samenstelling van de kostendeekkende premie is als volgt (x €1.000):

	2016 1 januari - 31 mei	2015 1 januari - 31 december
Actuarieel benodigde koopsom	9.674	19.467
Toeslag benodigde koopsom	11	-156
Opslag voor uitvoeringskosten	681	1.601
Solvabiliteitsopslag (Vereist Eigen Vermogen)	1.424	2.240
Premie risico deelnemers	243	640
	<u>12.033</u>	<u>23.792</u>

De toeslag benodigde koopsom in 2015 is negatief vanwege een verschil tussen de voorcalculatie toeslag 2015 in 2014 en de berekening in 2015.

Rotterdam, 14 december 2016

Stichting Pensioenfonds BP in liquidatie
De vereffenaars

S. Gunnewijk (voorzitter)

A.J.M. Baltussen

A. Bakels

N. Bergmans

H.J. Lindaart

P. Koole

J.A. Nieuwenhuize

M.A. Roberts

LIQUIDATIEREKENING

1 LIQUIDATIEBALANS PER 14 DECEMBER 2016

(na voorgestelde bestemming van het saldo van baten en lasten)

(x € 1.000)

Balansdatum 2016 is 14 december, 2015 is 31 december.

	2016	2015
ACTIVA		
Beleggingen voor risico pensioenfonds (1)	-	1.122.594
Beleggingen voor risico deelnemers (2)	-	44.798
Beleggingen VPL-regeling (3)	-	23.466
Vorderingen en overlopende activa (4)	-	64
Overige activa (5)	-	59.481
	<u>-</u>	<u>1.250.403</u>
PASSIVA		
Reserves (6)	-	80.893
Technische voorzieningen voor risico pensioenfonds (7)	-	1.066.656
Voorziening pensioenverplichtingen risico deelnemers (8)	-	44.798
Langlopende schulden (uit hoofde van VPL) (9)	-	23.466
Overige schulden en overlopende passiva (10)	-	34.590
	<u>-</u>	<u>1.250.403</u>

(*) De nummering verwijst naar de toelichting

	2016	2015
Dekkingsgraad op basis van FTK (in %)		
Actuele dekkingsgraad	-	107,3
Beleidsdekkingsgraad	-	103,8
Reële dekkingsgraad	-	84,1

2 STAAT VAN BATEN EN LASTEN

(x € 1.000)

		2016 van 1 januari tem 14 december	2015 van 1 januari tem 31 december
BATEN			
Premiebijdragen risico pensioenfonds (van werkgevers en werknemers)	(11)	11.790	25.361
Premiebijdragen risico deelnemers	(12)	243	640
Beleggingsresultaten risico pensioenfonds	(13)	39.397	15.214
Beleggingsresultaten risico deelnemers	(14)	1.907	1.163
Beleggingsresultaat VPL	(15)	834	422
Overige baten	(16)	-	45.956
		<hr/> 54.171	<hr/> 88.756

LASTEN		2016	2015
		van 1 januari tem 14 december	van 1 januari tem 31 december
Pensioenuitkeringen	(17)	14.227	33.200
Pensioenuitvoeringskosten	(18)	1.070	2.509
Mutatie technische voorzieningen	(19)		
Pensioenopbouw		8.877	19.133
Toeslagen		2.253	2.922
Rentetoevoeging		-272	1.851
Onttrekking voor pensioenuitkeringen		-14.209	-33.018
Vrijval excassokosten		-212	-518
Wijziging uit hoofde van overdracht van rechten		-44	4.224
Wijziging marktrente		99.171	54.794
Overige wijzigingen		-1.193	-3.011
Collectieve waardeoverdracht naar OFP BP		-1.161.027	-
		<u>-1.066.656</u>	<u>46.377</u>
Mutatie voorzieningen pensioenverplichtingen voor risico deelnemers	(20)	-44.798	108
Mutatie langlopende schulden	(21)	-1.028	-3.164
Saldo overdrachten van rechten risico pensioenfonds	(22)	1.160.980	-2.545
Saldo overdrachten van rechten risico deelnemers	(23)	46.948	1.695
Herverzekeringen	(24)	451	1.135
Overige lasten	(25)	1	16
		<u>111.195</u>	<u>79.331</u>
Saldo van baten en lasten		<u><u>-57.024</u></u>	<u><u>9.425</u></u>

2016

2015

Bestemming van het saldo van baten en lasten

Mutatie algemene reserve	<u><u>-57.024</u></u>	<u><u>9.425</u></u>
--------------------------	-----------------------	---------------------

3 KASSTROOMOVERZICHT

(x € 1.000)

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de directe methode.

	2016 van 1 januari tem 14 december	2015 van 1 januari tem 31 december
Kasstroom uit pensioenactiviteiten		
Ontvangen premiebijdragen risico pensioenfonds	11.183	38.265
Ontvangen premiebijdragen voor risico deelnemers	243	640
Saldo waardeoverdrachten risico pensioenfonds	-253	2.878
Saldo waardeoverdrachten risico deelnemers	-648	-1.805
Betaalde pensioenuitkeringen	-15.158	-33.089
Saldo herverzekeringspremies en uitkeringen	-1.092	-920
Betaalde pensioenuitvoeringskosten	-1.485	-2.269
Diverse ontvangsten en uitgaven	-752	46.069
	-7.962	49.769
Kasstroom uit beleggingsactiviteiten		
Ontvangen inzake verkopen beleggingen	514.870	597.984
Betaald inzake aankopen beleggingen	-591.893	-615.865
Ontvangen directe beleggingsopbrengsten	9.374	20.495
Overige ontvangsten en uitgaven inzake beleggingen	18.087	3.481
Betaalde kosten van vermogensbeheer	-1.957	-2.077
	-51.519	4.018
Mutatie liquide middelen	-59.481	53.787
Samenstelling geldmiddelen		
	2016	2015
Liquide middelen per 1 januari	59.481	5.694
Mutatie liquide middelen	-59.481	53.787
Liquide middelen per 31 december	-	59.481

Materiële non-cash transacties

Per 1 juni 2016 zijn de beleggingen voor risico pensioenfonds inclusief de VPL-beleggingen en de beleggingen voor risico deelnemers overdragen aan het OFP BP. Daar tegenover staat dat het OFP BP de pensioenverplichtingen risico pensioenfonds en risico deelnemers en de verplichtingen uit de VPL-regeling heeft overgenomen van de stichting Pensioenfonds BP.

Na onttrekking van het verliessaldo over 2016 (1 januari - 14 december) is de Algemene Reserve van het Pensioen BP in liquidatie overgedragen aan het OFP BP.

4 ALGEMENE TOELICHTING

Inleiding

Stichting Pensioenfonds BP in liquidatie, statutair gevestigd te Rotterdam, (hierna te noemen "het pensioenfonds") was een ondernemingspensioenfonds. Het pensioenfonds had ten doel, binnen de perken van zijn middelen, pensioenaanspraken te verlenen aan aspirant-deelnemers, deelnemers, gewezen deelnemers, gepensioneerden en hun nabestaanden in geval van arbeidsongeschiktheid, ouderdom en overlijden.

Deze doelstelling was nader uitgewerkt in onder andere de statuten, de pensioenreglementen voor BP Europa SE - BP Nederland en BP Raffinaderij Rotterdam B.V., de uitvoeringsovereenkomsten en de Actuariële en Bedrijfstechnische Nota van het pensioenfonds.

Toekomst van het pensioenfonds

De pensioenrechten en -verplichtingen alsmede de beleggingen en andere netto activa van Stichting Pensioenfonds BP zijn per 1 juni 2016 overgedragen aan het pan-Europese pensioenfonds van BP: het OFP BP Pensioenfonds in België. Het bestuur van Stichting Pensioenfonds BP heeft op 10 augustus 2016 besloten tot liquidatie van Stichting Pensioenfonds BP. Na afloop van de bezwaartermijn en vereffening, heeft de vereffenaar op 14 december 2016 besloten tot ontbinding en tot vaststelling van dit liquidatieverslag.

Dit liquidatieverslag is opgesteld mede ter voldoening aan de bepalingen van artikel 13 van de statuten inzake jaarverslaggeving. De grondslagen voor financiële verslaggeving zijn in overeenstemming met RJ170 Discontinuïteit en ernstige onzekerheid over continuïteit ongewijzigd ten opzichte van voorgaande jaren en zoals hieronder toegelicht. Het liquidatieverslag bestrijkt de periode van 1 januari 2016 tot en met de datum van het ontbindingsbesluit op 14 december 2016.

Overeenstemmingsverklaring

De liquidatierekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen zoals deze zijn opgenomen in Titel 9, Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek en met inachtneming van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving in het bijzonder Richtlijn 610.

De bedragen opgenomen in de liquidatierekening zijn vermeld in duizenden euro's, tenzij anders is aangegeven.

Het bestuur heeft op 14 december 2016 de liquidatierekening opgemaakt.

Nakomende kosten zullen betaald worden door de aangesloten ondernemingen.

ALGEMENE GRONDSLAGEN

Opname van een actief of een verplichting

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar het pensioenfonds zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Verantwoording van baten en lasten

Baten worden in de staat van baten en lasten opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Indien een transactie ertoe leidt dat nagenoeg alle of alle toekomstige economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot een actief of een verplichting aan een derde zijn overgedragen, wordt het actief of de verplichting niet langer in de balans opgenomen. Verder worden activa en verplichtingen niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde. Dit betekent dat transacties worden verwerkt op handelsdatum en niet op afwikkelingsdatum. Als gevolg hiervan kan sprake zijn van een post "nog af te wikkelen transacties". Deze post kan zowel een actief als een passief zijn.

Saldering van een actief en een verplichting

Een financieel actief en een financiële verplichting worden gesaldeerd als nettobedrag in de balans opgenomen indien sprake is van een wettelijke of contractuele bevoegdheid om het actief en de verplichting gesaldeerd en gelijktijdig af te wikkelen en bovendien de intentie bestaat om de posten op deze wijze af te wikkelen. De met de gesaldeerd opgenomen financiële activa en financiële verplichtingen samenhangende rentebaten en rentelasten worden eveneens gesaldeerd opgenomen.

Schattingen en veronderstellingen

De opstelling van de liquidatierekening in overeenstemming met Titel 9, Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek vereist dat het bestuur oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten.

De schattingen en hiermee verbonden veronderstellingen zijn gebaseerd op ervaringen uit het verleden en verschillende andere factoren die gegeven de omstandigheden als redelijk worden beschouwd. De uitkomsten hiervan vormen de basis voor het oordeel over de boekwaarde van activa en verplichtingen die niet op eenvoudige wijze uit andere bronnen blijkt. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen.

De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien, indien de herziening alleen voor die periode gevolgen heeft, of in de periode van herziening en toekomstige perioden, indien de herziening gevolgen heeft voor zowel de verslagperiode als toekomstige perioden.

Securities lending

Het pensioenfonds neemt door middel van beleggingsfondsen deel aan een securities lending programma, waarbij bepaalde effecten voor een korte periode worden uitgeleend aan andere marktpartijen. Beleggingen die in het kader van een securities lending contract worden uitgeleend, blijven deel uitmaken van de balans en worden gewaardeerd conform de grondslag voor waardering en resultaatbepaling zoals die geldt voor beleggingen.

Verwerking van waardeveranderingen van beleggingen

Er wordt geen onderscheid gemaakt tussen gerealiseerde en ongerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen. Alle waardeveranderingen van beleggingen, inclusief transactiekosten, provisies, valutakoersverschillen e.d., worden als beleggingsopbrengsten in de staat van baten en lasten opgenomen.

Vreemde valuta

Activa en verplichtingen in vreemde valuta's worden omgerekend naar euro's tegen de koers per balansdatum. Transacties in vreemde valuta worden omgerekend tegen de koers op transactiedatum. Valutakoersverschillen bij de omrekening van activa en verplichtingen worden in de rekening van baten en lasten opgenomen onder de post waarop de activa en verplichtingen betrekking hebben.

SPECIFIEKE GRONDSLAGEN

Beleggingen

Algemeen

De beleggingen worden gewaardeerd tegen reële waarde, slechts indien de reële waarde van een belegging niet betrouwbaar kan worden vastgesteld, vindt waardering plaats op basis van geamortiseerde kostprijs. Overlopende activa en passiva alsmede liquide middelen beleggingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Het verschil tussen reële waarde en nominale waarde is bij deze activa en passiva in het algemeen gering.

Participaties in beleggingspools en -instellingen die gespecialiseerd zijn in een bepaald soort beleggingen worden gerubriceerd en gewaardeerd volgens de grondslagen voor die onderliggende beleggingen (look-through benadering). Bij gemengde beleggingsfondsen wordt aangesloten bij de hoofdcategorie, bepaald op basis van reële waarde.

Vorderingen en schulden uit beleggingen welke samenhangen met een specifieke beleggingscategorie worden onder beleggingsdebiteuren dan wel -crediteuren opgenomen in de betreffende beleggingscategorie.

Beleggingen voor risico pensioenfondsen, beleggingen voor risico deelnemers en beleggingen inzake VPL worden op dezelfde wijze gewaardeerd.

Reële waarde

De beleggingen van het pensioenfonds worden gewaardeerd tegen de reële waarde per balansdatum. Voor de meerderheid van de financiële instrumenten van het pensioenfonds kan gebruik worden gemaakt van genoteerde marktprijzen. Derivaten worden gewaardeerd door gebruik te maken van netto contante waardeberekeningen. Bepaalde instrumenten, zoals participaties in beleggingsfondsen worden gewaardeerd door gebruik te maken van de intrinsieke waarde. Het is gebruikelijk en mogelijk om de reële waarde binnen een aanvaardbare bandbreedte van schattingen vast te stellen. Slechts indien de reële waarde van beleggingen niet betrouwbaar kan worden vastgesteld, vindt waardering plaats op basis van geamortiseerde kostprijs.

Voor financiële instrumenten zoals beleggingenvorderingen en -schulden geldt dat de boekwaarde de reële waarde benadert als gevolg van het korte termijn karakter van de vorderingen en schulden. De boekwaarde van alle activa en de financiële verplichtingen op balansdatum benadert de reële waarde.

Vastgoedbeleggingen

Beursgenoteerde (indirecte) vastgoedbeleggingen worden gewaardeerd tegen de reële waarde, zijnde de beurskoers per balansdatum.

Niet-beursgenoteerde (indirecte) vastgoedbeleggingen worden gewaardeerd tegen de reële waarde welke is bepaald op basis van de door de vermogensbeheerder van het fonds afgegeven intrinsieke waarde, zijnde een benadering van de marktwaarde.

Aandelen

Beursgenoteerde aandelen en participaties in beursgenoteerde beleggingsinstellingen zijn gewaardeerd tegen reële waarde, zijnde de beurskoers per balansdatum.

Niet aan een beurs genoteerde fondsen zijn gewaardeerd tegen de reële waarde op basis van de door de vermogensbeheerder van het fonds afgegeven intrinsieke waarde, zijnde een benadering van de marktwaarde.

Vastrentende waarden

Beursgenoteerde vastrentende waarden en participaties in beursgenoteerde beleggingsinstellingen zijn gewaardeerd tegen de koers op balansdatum inclusief de opgelopen interest ultimo jaar.

Niet aan een beurs genoteerde fondsen zijn gewaardeerd tegen de reële waarde op basis van de door de vermogensbeheerder van het fonds laatste afgegeven intrinsieke waarde, die de reële waarde van de onderliggende beleggingen representeert.

Derivaten

Derivaten zijn financiële instrumenten die zijn afgeleid van meer traditionele producten als aandelen en obligaties. Het betreft rentederivaten, futures en valutatermijncontracten.

Derivaten zijn gewaardeerd op reële waarde, te weten de relevante marktnotering. Is deze niet beschikbaar dan wordt de waarde bepaald met behulp van marktconforme en toetsbare waarderingsmodellen.

In deze waarderingsmodellen wordt de waarde van interest rate swaps bepaald op basis van het verschil tussen de waarde van alle toekomstige betalingen door de tegenpartij aan het pensioenfonds en de waarde van alle toekomstige betalingen door het pensioenfonds aan de tegenpartij. Voor interest rate swaps worden deze kasstromen bepaald op basis van de in het contract vastgelegde rente (veelal Euribor of Libor) en wordt de OIS curve (Overnight indexed swap curve) gehanteerd bij de contantmaking van die verwachte kasstromen.

De marktwaarde van valuta termijnaffaires wordt bepaald door de waarde van de vreemde valuta tegen de termijnkoersen op het afsluitmoment af te zetten tegen de waarde van de vreemde valuta tegen de termijnkoersen op de balansdatum.

Futures worden altijd op de markt verhandeld. Als zodanig vindt prijsvorming op de markt plaats. Waardering tegen actuele waarde is dan ook de waardering tegen beurskoers. Bij futures worden altijd margin accounts aangehouden waarmee op dagbasis resultaten worden afgerekend. Als zodanig is de waarde van de future op einde dag gelijk aan nul.

Positieve posities uit hoofde van derivatencontracten ultimo verslagjaar worden gepresenteerd onder derivaten. Negatieve posities uit hoofde van derivatencontracten ultimo verslagjaar worden gepresenteerd onder overige schulden en overlopende passiva.

Overige beleggingen

Onder overige beleggingen worden opgenomen die beleggingen die niet als een van de hiervoor opgesomde beleggingen geclassificeerd kunnen worden. Tevens worden onder de overige beleggingen opgenomen nog af te wikkelen beleggingstransacties en liquide middelen die beheerd worden door de vermogensbeheerder.

De overige beleggingen worden gewaardeerd tegen reële waarde.

Beleggingen risico deelnemers

Beleggingen voor rekening en risico deelnemers zijn middelen die aangehouden worden op rekeningen ten behoeve van deelnemers die zelf het beleggingsrisico dragen in het kader van de beschikbare premieregeling.

De grondslagen voor de waardering van de beleggingen voor risico deelnemers zijn gelijk aan die voor de beleggingen die voor rekening van het pensioenfonds worden aangehouden.

Vorderingen en overlopende activa

Vorderingen en overlopende activa worden bij de eerste verwerking gewaardeerd op reële waarde. Na de eerste verwerking worden vorderingen gewaardeerd op geamortiseerde kostprijs (gelijk aan de nominale waarde indien geen sprake is van transactiekosten) onder aftrek van eventuele bijzondere waardeverminderingen, indien sprake is van oninbaarheid.

Overige activa

Onder overige activa worden de liquide middelen opgenomen voor zover dit banktegoeden betreft welke onmiddellijk opeisbaar zijn. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Zij worden onderscheiden van tegoeden in verband met beleggingstransacties. Liquide middelen uit hoofde van beleggingstransacties worden gepresenteerd onder de beleggingen.

Stichtingskapitaal en reserves

Algemene reserve

De algemene reserve bestaat uit de overige, niet voor de directe uitkering van pensioenen bestemde middelen van het pensioenfonds. Belangrijk doel van het aanhouden van deze extra reserve is dat het pensioenfonds daarmee een weerstandsvermogen heeft waarmee het tegenvallende resultaten kan opvangen.

Technische voorzieningen voor risico van het pensioenfonds

Bij de berekening van de technische voorzieningen voor risico pensioenfonds is uitgegaan van het op de overdrachtsdatum (31-5-2016) en de balansdatum (31-12-2015) geldende pensioenreglement en van de over de verstreken deelnemersjaren verworven aanspraken. Jaarlijks wordt door het bestuur besloten of op de opgebouwde pensioenaanspraken toeslagverlening kan worden toegepast. Alle per balansdatum bestaande toeslagbesluiten (ook voor toeslagbesluiten na balansdatum voor zover sprake is van ex ante condities) zijn in de berekening begrepen. Er wordt geen rekening gehouden met toekomstige salarisontwikkelingen.

Bij de berekening van de voorziening wordt rekening gehouden met premievrije pensioenopbouw in verband met invaliditeit op basis van de contante waarde van de toekomstige opbouw waarvoor vrijstelling is verleend wegens arbeidsongeschiktheid.

Bij de bepaling van de actuariële uitgangspunten wordt uitgegaan van door het bestuur vastgestelde grondslagen, waarbij rekening wordt gehouden met gecorrigeerde sterftekansen voor het verschil tussen de gehele Nederlandse bevolking en de deelnemerspopulatie van het pensioenfonds door gebruik te maken van de correctiefactoren uit de tabel "Mercer model 2012 Hoog".

De berekeningen zijn uitgevoerd op basis van de volgende actuariële grondslagen en veronderstellingen per 31 mei 2016:

Rekenrente

De contante waarde van de technische voorziening is berekend op basis van de rentetermijnstructuur zoals gepubliceerd door DNB per 31 mei 2016.

Overlevingsgrondslagen

Volgens de Prognosetafel AG2014, startkolom 2016-2017 (geïnterpoleerd) (2015: startkolom 2016), met leeftijds- en inkomensafhankelijke correctiefactoren conform de tabel "Mercer Hoog". De correctiefactoren in de tabel "Mercer Hoog" zijn afgeleid van door het CBS gepubliceerde levensverwachtingen voor het gedeelte (20%) van de Nederlandse bevolking met de hoogste gezinsinkomens.

Op basis van de tabel "Mercer Hoog" wordt de sterftekans op leeftijd 65 vermenigvuldigd met een factor van 0,68 voor mannen en 0,67 voor vrouwen. De factoren lopen (niet lineair) op naar een factor 1 op leeftijd 100. Op bijvoorbeeld leeftijd 80 zijn de correctiefactoren op de sterftekansen gelijk aan 0,79 voor mannen en 0,73 voor vrouwen. Op grond van de gebruikte correctiefactoren veronderstelt het pensioenfonds dat de (gewezen) deelnemers langer leven dan op grond van (ongecorrigeerde) landelijke overlevingstafels wordt verondersteld.

De sterftekansen voor ingegane wezenpensioenen worden verwaarloosd.

Partnerschap

Voor alle actieve en nog niet gepensioneerde gewezen deelnemers wordt tot de pensioendatum de gehuwdheidsfrequentie gehanteerd conform de tafels Gehele Bevolking 1985-1990.

Op de pensioenleeftijd is de gehuwdheidsfrequentie gelijk aan 100% voor het uitruilbare deel van het partnerpensioen. Voor het niet uitruilbare deel van het partnerpensioen is de gehuwdheidsfrequentie op 65-jarige leeftijd voor mannen gelijk aan 90% en voor vrouwen 70%.

Voor gepensioneerden is de werkelijke burgerlijke staat in aanmerking genomen.

Leeftijdsverschil

De partner van de mannelijke deelnemer wordt 3 jaar jonger verondersteld.

De partner van de vrouwelijke deelnemer wordt 3 jaar ouder verondersteld.

Leeftijdsbepaling

De leeftijdsbepaling geschiedt in maanden nauwkeurig.

Opslag voor toekomstige excassokosten

Voor de toekomstige kosten met betrekking tot de administratie en uitbetaling van de pensioenen na ingang, zijn de netto pensioenverplichtingen verhoogd met 2,75% (2015: 2,75%).

Wezenpensioen

Voor de (gewezen) deelnemers wordt voor het latent wezenpensioen een opslag van 5% toegepast op de technische voorziening voor het partnerpensioen.

Rentetoevoeging

De pensioenverplichtingen zijn opgerent met -0,06% (2015: 0,181%). Dit is de éénjaarsrente uit de door DNB gepubliceerde rentetermijnstructuur per 31 december 2015 (2015: 31 december 2014).

Voorziening pensioenverplichtingen voor risico deelnemers

Dit betreft de verplichtingen uit hoofde van de beschikbare premiereregeling voor deelnemers.

Het beleggingsrisico ligt bij de deelnemers. De voorziening voor rekening en risico deelnemers is gewaardeerd volgens dezelfde grondslagen zo als die gelden voor de waardering van de corresponderende beleggingen risico deelnemers.

Langlopende schulden (uit hoofde van VPL)

De voorwaardelijke 15-jaarsregeling is bij voormalig Pensioenfonds BP Raffinaderij in 2007 ingesteld. Deze verplichting dient om de voorwaardelijke overgangsregeling, zoals vastgelegd in het addendum bij het pensioenreglement 2006, te financieren.

De contante waarde per 31 mei 2016 is vastgesteld op basis van de volgende actuariële grondslagen:

- | Prognosetafel AG2014, startkolom 2016;
- | Inkomensafhankelijke correctiefactoren op basis van inkomensklasse "Hoog" uit het Mercer-model 2012;
- | Nominale rentetermijnstructuur per 31 december 2015 zoals gepubliceerd door De Nederlandsche Bank.

Overige schulden en overlopende passiva

Overige schulden en overlopende passiva worden bij de eerste verwerking gewaardeerd op reële waarde. Na de eerste verwerking worden schulden gewaardeerd op geamortiseerde kostprijs (gelijk aan de nominale waarde indien geen sprake is van transactiekosten).

Dekkingsgraad

De actuele dekkingsgraad van het pensioenfonds wordt berekend door op balansdatum het balanstotaal minus de langlopende schulden uit hoofde van VPL en minus de kortlopende schulden te delen op de technische voorzieningen voor risico pensioenfonds en de technische voorzieningen voor risico deelnemers zoals opgenomen in de balans.

De beleidsdekkingsgraad wordt berekend als een voortschrijdend 12-maands gemiddelde van de actuele dekkingsgraad. Vanaf ultimo 2015 is het aanwezige vermogen verhoogd met de beleggingen voor risico deelnemers en de technische voorzieningen voor risico pensioenfonds met de technische voorzieningen voor risico deelnemers. Deze manier van berekenen wordt sinds 31 december 2015 gevraagd door De Nederlandsche Bank. Ten behoeve van de beleidsdekkingsgraad zijn de maandelijkse actuele dekkingsgraden van 2015 met terugwerkende kracht herrekend inclusief de beleggingen en technische voorzieningen voor risico deelnemers.

GRONDSLAGEN VOOR RESULTAATBEPALING

Algemeen

Baten en lasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop deze betrekking hebben. De in de staat van baten en lasten opgenomen posten zijn in belangrijke mate gerelateerd aan de in de balans gehanteerde waarderingsgrondslagen voor beleggingen en de technische voorzieningen. Zowel gerealiseerde als ongerealiseerde resultaten worden rechtstreeks verantwoord in het resultaat.

Premiebijdragen van (werkgevers en werknemers)

Premies worden ten gunste van het resultaat gebracht in de periode waarin de daarmee samenhangende pensioenrechten worden opgebouwd. Premiekortingen, extra premies en bijdrage aan de kosten worden verwerkt in de periode waarin aan de voorwaarden volgens de uitvoeringsovereenkomst wordt voldaan.

Premiebijdragen risico deelnemers

Hieronder zijn opgenomen de door NNIP over het boekjaar ontvangen premies voor risico van de deelnemers.

Beleggingsresultaten

Onder directe beleggingsopbrengsten wordt verstaan de aan het boekjaar toe te rekenen inkomsten uit beleggingen, zijnde dividend van aandelen en de aan het boekjaar toe te rekenen rentebedragen van vastrentende beleggingen. Indirecte beleggingsopbrengsten hebben betrekking op gerealiseerde en ongerealiseerde waardestijgingen of waardedalingen inclusief valutaresultaten.

Met de directe en indirecte beleggingsopbrengsten zijn verrekend de aan de opbrengsten gerelateerde transactiekosten, provisies en valutaverschillen.

Kosten van vermogensbeheer

Bij kosten van vermogensbeheer zijn daadwerkelijk gefactureerde kosten opgenomen. Dit zijn kosten van de vermogensbeheerders, custodian, performance analyst, beleggingsadministratie en eventueel beleggingsadviseur(s).

Beleggingsresultaat VPL

Het rendementspercentage wordt gelijk gesteld aan het in dat jaar behaalde rendement van de beleggingen risico pensioenfondsen. Bij de bepaling van het rendement wordt verondersteld dat de onttrekkingen uit de verplichting halverwege het jaar plaatsvinden en dat de (additionele) dotatie per 31 december van het jaar ontvangen is.

Pensioenuitkeringen

De pensioenuitkeringen betreffen de aan deelnemers uitgekeerde bedragen inclusief afkopen. De pensioenuitkeringen zijn berekend conform het pensioenreglement en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Pensioenuitvoeringskosten

De pensioenuitvoeringskosten zijn toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben.

Mutatie technische voorzieningen voor risico pensioenfondsen

Deze mutaties zijn toegelicht bij de betreffende post in de toelichting op de staat van baten en lasten.

Saldo overdrachten van rechten

De post saldo overdrachten van rechten bevat het saldo van bedragen uit hoofde van overgenomen dan wel overgedragen pensioenverplichtingen.

Premies herverzekering

Het pensioenfonds heeft het overlijdensrisico voor zover dit het risico pensioenfondsen betreft, het premievrijstellingsrisico bij arbeidsongeschiktheid en het WIA excedent herverzekerd bij Centraal Beheer voor de periode 1 januari 2015 tot en met 31 december 2015. Deze herverzekeringen zijn per 1 januari 2016 verlengd en per 1 juni 2016 beëindigd.

Overige baten en lasten

De overige baten en lasten worden opgenomen voor de aan het verslagjaar toe te rekenen bedragen.

GRONDSLAGEN KASSTROOMOVERZICHT

Het kasstroomoverzicht is opgesteld overeenkomstig de directe methode. Er wordt onderscheid gemaakt tussen kasstromen uit pensioenuitvoeringsactiviteiten en beleggingsactiviteiten.

5 TOELICHTING OP DE BALANS

(x € 1.000)

ACTIVA

1. Beleggingen voor risico pensioenfonds

Verloopoverzicht per beleggingscategorie

	Vastgoed beleggingen	Aandelen	Vastrentende waarden	Derivaten	Overige beleggingen	Totaal
Stand per 1 januari 2016	41.154	248.941	781.942	19.966	23.777	1.115.780
Aankopen	-	137.869	347.164	44.503	62.043	591.579
Verkopen	-	-137.389	-266.030	-43.863	-66.902	-514.184
Overige mutaties	-	-	-2.452	-37.929	22.294	-18.087
Waardemutaties	1.064	-3.246	15.234	17.288	1.285	31.625
Stand per 31 mei 2016	<u>42.218</u>	<u>246.175</u>	<u>875.858</u>	<u>-35</u>	<u>42.497</u>	<u>1.206.713</u>
Beleggingen risico pensioenfonds overgedragen aan OFP BP op 1 juni						-1.184.275
Beleggingen toegerekend aan VPL-regeling						-22.438
Stand per 14 december 2016						<u>-</u>

	Vastgoed beleggingen	Aandelen	Vastrentende waarden	Derivaten	Overige beleggingen	Totaal
Stand per 1 januari 2015	37.201	239.687	764.395	37.421	24.619	1.103.323
Aankopen	-	388	344.779	153.839	115.839	614.845
Verkopen	-1.676	-11.386	-319.853	-153.233	-109.803	-595.951
Overige mutaties	-	-	-417	-657	-2.407	-3.481
Waardemutaties	5.629	20.252	-6.962	-17.404	-4.471	-2.956
Stand per 31 december 2015	<u>41.154</u>	<u>248.941</u>	<u>781.942</u>	<u>19.966</u>	<u>23.777</u>	<u>1.115.780</u>
Derivaten met een negatieve waarde						30.280
Beleggingen toegerekend aan VPL-regeling						-23.466
						<u>1.122.594</u>

Er is niet belegd in premiebijdragende ondernemingen.

Derivaten met een negatieve waarde zijn verantwoord onder de overige schulden en overlopende passiva.

2. Beleggingen voor risico deelnemers

Totaal

	2016	2015
Stand per 1 januari	44.798	44.690
Premie, stortingen en direct beleggingsresultaat	314	1.020
Uitkeringen en onttrekkingen	-686	-2.033
Indirect beleggingsresultaat en kosten risico deelnemers	1.874	1.121
Overdracht naar OFP BP	-46.300	-
Stand per 14 december 2016 (31 december 2015)	<u>-</u>	<u>44.798</u>

Bestaande regeling: excedent, vrijwillig bijsparen en prepensioen

	2016	2015
Stand per 1 januari	44.596	44.690
Premie, stortingen en direct beleggingsresultaat	219	810
Uitkeringen en onttrekkingen	-686	-2.031
Indirect beleggingsresultaat en kosten risico deelnemers	1.863	1.127
Overdracht naar OFP BP	-45.992	-
Stand per 14 december 2016 (31 december 2015)	<u>-</u>	<u>44.596</u>

Nieuwe regeling sinds 2015: netto pensioensparen

	2016	2015
Stand per 1 januari	202	-
Premie, stortingen en direct beleggingsresultaat	95	210
Uitkeringen en onttrekkingen	-	-2
Indirect beleggingsresultaat en kosten risico deelnemers	11	-6
Overdracht naar OFP BP	-308	-
Stand per 14 december 2016 (31 december 2015)	<u>-</u>	<u>202</u>

3. Beleggingen in het kader van de VPL-regeling

	14-12-2016	31-12-2015
Beleggingen in het kader van de VPL regeling	22.438	23.466
Overdracht naar OFP BP per 1 juni 2016	-22.438	-
	<u>-</u>	<u>23.466</u>

4. Vorderingen en overlopende activa

	<u>14-12-2016</u>	<u>31-12-2015</u>
Overige vorderingen en overlopende activa	<u>-</u>	<u>64</u>

5. Overige activa

	<u>14-12-2016</u>	<u>31-12-2015</u>
ABN AMRO Bank N.V.	<u>-</u>	<u>59.481</u>

Onder de liquide middelen worden opgenomen die kasmiddelen en tegoeden op bankrekeningen, die onmiddellijk dan wel op korte termijn opeisbaar zijn en niet het karakter van beleggingen hebben. Het hoge banksaldo ultimo 2015 wordt veroorzaakt door de vrijwillige bijdrage van de werkgevers in de 2de helft van december 2015. Deze gelden zijn begin januari 2016 belegd.

PASSIVA

6. Reserves

Mutatieoverzicht eigen vermogen

	<u>Algemene reserve</u>
Stand per 1 januari 2016	80.893
Uit bestemming saldo van baten en lasten	-57.024
Cumulatief	<u>23.869</u>
Overdracht naar OFP BP	-23.869
Stand per 14 december 2016	<u><u>-</u></u>
	<u>Algemene reserve</u>
Stand per 1 januari 2015	71.468
Uit bestemming saldo van baten en lasten	9.425
Stand per 31 december 2015	<u><u>80.893</u></u>

7. Technische voorzieningen

	<u>Pensioen- verplichting</u>
Stand per 1 januari 2016	1.066.656
Mutatie technische voorzieningen	-1.066.656
Stand per 14 december 2016	<u><u>-</u></u>
	<u>Pensioen- verplichting</u>
Stand per 1 januari 2015	1.020.279
Mutatie technische voorzieningen	46.377
Stand per 31 december 2015	<u><u>1.066.656</u></u>

Mutatie technische voorzieningen

	2016	2015
Pensioenopbouw	8.877	19.133
Toeslagen	2.253	2.922
Rentetoevoeging	-272	1.851
Onttrekking voor pensioenuitkeringen	-14.209	-33.018
Vrijval excassokosten	-212	-518
Wijziging uit hoofde van overdracht van rechten	-44	4.224
Wijziging marktrente	99.171	54.794
Overige wijzigingen	-1.193	-3.011
Collectieve waardeoverdracht naar OFP BP	-1.161.027	-
	<u>-1.066.656</u>	<u>46.377</u>

Voor de toelichting op de verschillende posten wordt verwezen naar de toelichting in de staat van baten en lasten.

De mutatie technische voorzieningen in 2016 betreft periode 1 januari tot en met 31 mei 2016.

8. Voorziening pensioenverplichtingen risico deelnemers

	2016	2015
Stand per 1 januari	44.798	44.690
Stortingen	314	1.020
Onttrekkingen	-686	-2.033
Indirect resultaat boekjaar	1.874	1.121
Collectieve waardeoverdracht naar OFP BP	-46.300	-
Stand per 14 december 2016	<u>-</u>	<u>44.798</u>

9. Langlopende schulden (uit hoofde van VPL)

	2016	2015
Stand per 1 januari	23.466	26.630
Mutatie boekjaar	-1.028	-3.164
	<u>22.438</u>	<u>23.466</u>
Overdracht naar OFP BP	-22.438	-
Stand per 14 december 2016	<u>-</u>	<u>23.466</u>

De voorwaardelijke overgangsregeling (addendum bij het pensioenreglement 2006) is bij voormalig Pensioenfonds BP Raffinaderij in 2007 ingesteld.

10. Overige schulden en overlopende passiva

	14-12-2016	31-12-2015
Derivaten met negatieve waarde	-	30.280
Verzekeringsmaatschappijen	-	641
Loonheffing en premies	-	776
Waardeoverdrachten	-	331
Te betalen administratie- en advieskosten	-	194
Te betalen actuaris en accountantskosten	-	140
Te betalen beleggingskosten	-	1.241
Te betalen aan werkgever	-	728
Te betalen overige kosten en overlopende passiva	-	259
	<u>-</u>	<u>34.590</u>

Alle schulden hebben een resterende looptijd van korter dan één jaar.

Verbonden partijen

Identiteit van verbonden partijen

Er is sprake van een relatie tussen het pensioenfonds en de sponsors, de aangesloten ondernemingen en hun bestuurders.

Transacties met bestuurders

De bestuurders ontvangen geen beloning van het pensioenfonds. Gepensioneerde bestuursleden ontvangen een onkostenvergoeding. Vanaf 2015 is deze vergoeding per vergadering vastgesteld in plaats van per jaar. Er zijn geen leningen verstrekt aan en er zijn geen vorderingen op (voormalige) bestuurders.

Overige transacties met verbonden partijen

Betreffende de uitvoeringsovereenkomst tussen pensioenfonds en werkgevers met betrekking tot de financiering van de aanspraken en de uitvoering van de regeling wordt verwezen naar de uitvoeringsovereenkomst.

6 TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

(x € 1.000)

11. Premiebijdragen risico pensioenfonds (van werkgevers en werknemers)

	2016 1 januari - 14 december	2015 1 januari - 31 december
Bijdrage werkgevers	11.044	21.509
Premie werknemers	733	1.815
Koopsommen toeslagverlening	13	-172
Bijdrage werkgever bij overdracht Aegon	-	2.209
	<u>11.790</u>	<u>25.361</u>

De premiebijdragen 2016 betreft de periode januari tot en mei 2016.

Koopsom toeslagverlening betreft de nacalculatie in 2015 op het in 2014 opgenomen voorschot op de toeslagverlening per 1 januari 2015 ad € 7.421 (besluitvorming in 2014).

Bijdrage werkgever bij overdracht Aegon: Per 1 januari 2015 heeft er een waardeoverdracht plaats gevonden van Aegon naar het pensioenfonds (zie ook bij "Saldo overdrachten van rechten risico pensioenfonds"). Dit betreft een groep deelnemers die in 2002 niet mee overgekomen waren bij de collectieve waardeoverdracht van Aegon naar het pensioenfonds. Na overdracht hebben deze deelnemers een achterstallige indexatie van ruim 18% ontvangen. De werkgever heeft zowel de benodigde indexatie koopsom als de bijstorting tot de actuariële grondslagen betaald.

De kostendekkende en feitelijke premie inclusief premiebijdrage risico deelnemers volgens artikel 130 van de Pensioenwet zijn als volgt:

	2016 1 januari - 14 december	2015 1 januari - 31 december
Kostendekkende premie	12.033	23.792
Minimaal te ontvangen premie	12.033	23.792
Feitelijke premie	12.033	23.792

De feitelijke en kostendekkende premie zijn inclusief de premiebijdrage risico deelnemers € 243 (2015: € 640).

De bijdrage werkgever bij overdracht Aegon in 2015 is niet meegenomen in de kostendekkende premie.

De samenstelling van de kostendeekkende premie is als volgt:

	2016 1 januari - 14 december	2015 1 januari - 31 december
Actuarieel benodigde koopsom	9.674	19.467
Toeslag benodigde koopsom	11	-156
Opslag voor uitvoeringskosten	681	1.601
Solvabiliteitsopslag (Vereist Eigen Vermogen)	1.424	2.240
Premie risico deelnemers	243	640
	<u>12.033</u>	<u>23.792</u>

Er wordt geen gebruik gemaakt van premiedemping.

De toeslag benodigde koopsom in 2015 is negatief vanwege een verschil tussen de voorcalculatie toeslag 2015 in 2014 en de berekening in 2015. De toeslag 2015, waarover besloten is in 2014, is als baat en vordering opgenomen in 2014.

12. Premiebijdragen risico deelnemers

	2016 1 januari - 14 december	2015 1 januari - 31 december
Periodieke premies	<u>243</u>	<u>640</u>

De premiebijdragen 2016 betreft de periode januari tot en mei 2016.

13. Beleggingsresultaten risico pensioenfonds

2016	Directe beleggings- opbrengsten	Indirecte beleggings- opbrengsten	Kosten van vermogens- beheer	Totaal
Vastgoed beleggingen	142	1.064	-	1.206
Aandelen	110	-3.246	-	-3.136
Vastrentende waarden	7.789	15.234	-	23.023
Derivaten	1.286	17.288	-4	18.570
Overige beleggingen	-8	1.285	-	1.277
Overige opbrengsten/lasten	3	-	-712	-709
	<u>9.322</u>	<u>31.625</u>	<u>-716</u>	<u>40.231</u>
Toegerekend aan beleggingen in het kader van VPL				<u>-834</u>
				<u>39.397</u>

De beleggingsopbrengsten en- kosten 2016 betreffen de periode 1 januari tot en met 31 mei.

Het beleggingsresultaat van de beleggingen VPL wordt gelijkgesteld aan het in dat jaar behaalde rendement van het pensioenfonds. Er wordt verondersteld dat onttrekkingen halverwege het jaar plaatsvinden en dat een dotatie per 31 december van het jaar verschuldigd is. Bij de vaststelling over de periode 1 januari tot en met 31 mei 2016 is het rendement voor de betreffende periode van vijf maanden vastgesteld, worden onttrekkingen verondersteld halverwege de periode te hebben plaatsgevonden en wordt verondersteld dat de eventuele (additionele) dotatie verschuldigd is per 31 mei 2016. Het rendementspercentage voor de periode 1 januari tot en met 31 mei 2016 is 3,7% (2015: 1,7%).

De kosten vermogensbeheer omvatten de zichtbare ('directe') kosten die het pensioenfonds op factuurbasis betaalt. De kosten vermogensbeheer bestaan uit kosten doorberekend door BlackRock en BNP Paribas. Daarnaast zijn er kosten voor de custodian (Northern Trust), de performance analyst (Portfolio Evaluation) en de beleggingsadministratie (Achmea IM). De transactiekosten zijn gesaldeerd met de beleggingsopbrengsten. De transactiekosten kunnen niet betrouwbaar worden vastgesteld, omdat deze verrekend zijn in de aan- en verkoopprijzen.

2015	Directe beleggingsopbrengsten	Indirecte beleggingsopbrengsten	Kosten van vermogensbeheer	Totaal
Vastgoed beleggingen	1.069	5.629	-	6.698
Aandelen	243	20.252	-	20.495
Vastrentende waarden	18.707	-6.962	-	11.745
Derivaten	408	-17.404	-9	-17.005
Overige beleggingen	-5	-4.471	-	-4.476
Overige opbrengsten/lasten	29	-	-1.850	-1.821
	<u>20.451</u>	<u>-2.956</u>	<u>-1.859</u>	<u>15.636</u>
Toegerekend aan beleggingen in het kader van VPL				-422
				<u>15.214</u>

14. Beleggingsresultaten risico deelnemers

2016	Directe beleggingsopbrengsten	Indirecte beleggingsopbrengsten	Kosten van vermogensbeheer	Totaal
Beleggingsresultaat risico deelnemers	<u>33</u>	<u>1.927</u>	<u>-53</u>	<u>1.907</u>

De beleggingsopbrengsten en- kosten 2016 betreffen de periode 1 januari tot en met 31 mei.

2015	Directe beleggingsopbrengsten	Indirecte beleggingsopbrengsten	Kosten van vermogensbeheer	Totaal
Beleggingsresultaat risico deelnemers	<u>42</u>	<u>1.228</u>	<u>-107</u>	<u>1.163</u>

15. Beleggingsresultaat VPL

	2016 1 januari - 14 december	2015 1 januari - 31 december
Beleggingsresultaat VPL	834	422

De beleggingsopbrengsten 2016 betreffen de periode 1 januari tot en met 31 mei.

16. Overige baten

	2016 1 januari - 14 december	2015 1 januari - 31 december
Aanvullende storting sponsors	-	45.956

De sponsors van het pensioenfonds, hebben besloten om in 2015 een vrijwillige bijstorting te doen van € 45.956 om de financiële positie van het pensioenfonds te verbeteren.

17. Pensioenuitkeringen

	2016 1 januari - 14 december	2015 1 januari - 31 december
Ouderdomspensioen	11.701	27.372
Partnerpensioen	2.423	5.620
Wezenpensioen	29	81
Arbeidsongeschiktheidspensioen	54	109
Afkopen	20	18
	14.227	33.200

De pensioenuitkeringen 2016 betreffen de periode januari tot en met mei.

De post afkopen betreft de afkoop van pensioenen die lager zijn dan € 465,94 (2015: € 462,88) per jaar overeenkomstig de Pensioenwet (artikel 66).

Het bestuur heeft besloten dat er per 1 januari 2016 geen toeslag werd verleend.

Hierdoor ontstaat er per 1 januari 2016 een indexatieachterstand van 0,60% op deze pensioenaanspraken en -rechten.

18. Pensioenuitvoeringskosten

	2016 1 januari - 14 december	2015 1 januari - 31 december
Kosten pensioenuitvoering en bestuursondersteuning	502	1.190
Controle en advieskosten	441	1.117
Doorbelasting BP Europa SE - BP Nederland	-	51
Overige kosten	127	151
	<u>1.070</u>	<u>2.509</u>

Onderstaande accountantskosten betreffen Ernst & Young Accountants LLP.

	2016 1 januari - 14 december	2015 1 januari - 31 december
Accountantskosten certificering liquidatierekening huidig boekjaar	49	56
Accountantskosten certificering jaarrekening voorgaand boekjaar	2	-6
	<u>51</u>	<u>50</u>

Personeelsleden

Het pensioenfonds had geen personeel in dienst. De beheersactiviteiten worden op basis van een overeenkomst verricht door personeel in dienst van de pensioenadministrateur dan wel vermogensbeheerder.

19. Mutatie technische voorzieningen

	2016 1 januari - 14 december	2015 1 januari - 31 december
Pensioenopbouw	8.877	19.133
Toeslagen	2.253	2.922
Rentetoevoeging	-272	1.851
Onttrekking voor pensioenuitkeringen	-14.209	-33.018
Vrijval excassokosten	-212	-518
Wijziging uit hoofde van overdracht van rechten	-44	4.224
Wijziging marktrente	99.171	54.794
Overige wijzigingen	-1.193	-3.011
Collectieve waardeoverdracht naar OFP BP	-1.161.027	-
	<u>-1.066.656</u>	<u>46.377</u>

Mutatie technische voorzieningen 2016 betreft periode 1 januari tot en met 31 mei 2016.

Pensioenopbouw

Onder pensioenopbouw is opgenomen het effect op de technische voorzieningen uit hoofde van de in het verslagjaar opgebouwde nominale pensioenrechten.

Toeslagen

Deze post bestaat uit de lasten van de in het boekjaar toegekende toeslagen uit hoofde van de voorwaardelijke toeslagverlening.

Rentetoevoeging

De voorziening pensioenverplichtingen is in het boekjaar opgerent met -0,06 % (2015: 0,181%). Dit is de éénjaarsrente uit de door DNB gepubliceerde rentetermijnstructuur per 31 december 2015 (2015: 31 december 2014).

Onttrekking voor pensioenuitkeringen

Verwachte toekomstige pensioenuitkeringen worden vooraf actuarieel berekend en opgenomen in de technische voorzieningen. De onder dit hoofd opgenomen afname van de voorziening betreft het bedrag dat vrijkomt ten behoeve van de financiering van de pensioenen van de verslagperiode.

Vrijval excassokosten

Toekomstige uitvoeringskosten (in het bijzonder excassokosten) worden vooraf actuarieel berekend en opgenomen in de technische voorzieningen. De onder dit hoofd opgenomen afname van de voorziening betreft het bedrag dat vrijkomt ten behoeve van de financiering van de kosten van de verslagperiode.

Wijziging uit hoofde van overdracht van rechten

Hieronder zijn opgenomen de aan het verslagjaar toe te rekenen overdrachtswaarden van de overgenomen respectievelijk overgedragen pensioenaanspraken met betrekking tot de actuariële waarde.

Wijziging marktrente

Jaarlijks wordt per 31 december, in 2016 per 31 mei, de marktwaarde van de technische voorzieningen herrekend door toepassing van de actuele rentetermijnstructuur.

Het effect van de verandering van de rentetermijnstructuur wordt verantwoord onder het hoofd wijziging marktrente.

Wijziging actuariële uitgangspunten

De actuariële grondslagen en/of methoden worden periodiek beoordeeld en mogelijk herzien ten behoeve van de berekening van de actuele waarde van de pensioenverplichtingen. Hierbij wordt gebruik gemaakt van interne en externe actuariële deskundigheid. Dit betreft onder meer de vergelijking van veronderstellingen ten aanzien van sterfte, langlevens, arbeidsongeschiktheid met werkelijke waarnemingen voor zowel de gehele bevolking als specifiek voor de populatie van het pensioenfonds.

De vaststelling van de toereikendheid van de technische voorzieningen is een inherent onzeker proces, waarbij gebruik wordt gemaakt van schattingen en oordelen door het bestuur van het pensioenfonds. Het effect van deze wijzigingen wordt verantwoord in het resultaat op het moment dat de actuariële uitgangspunten worden herzien.

Vanaf boekjaar 2014 is de grondslag voor overlevingskansen gebaseerd op de Prognosetafel AG2014 van het Actuarieel Genootschap (AG). De algemene sterftetekansen die volgen uit de tafel worden voor het pensioenfonds gecorrigeerd door gebruik te maken van de correctiefactoren uit de tabel "Mercer - model 2012 Hoog".

Overige wijzigingen

	2016 1 januari - 14 december	2015 1 januari - 31 december
Resultaat op kanssystemen:		
Resultaat op sterfte	747	947
Resultaat op arbeidsongeschiktheid	493	114
Resultaat op mutaties	-3	1.537
Resultaat op overige technische grondslagen	-44	-135
Resultaat overige resultaten	-	548
	<u>1.193</u>	<u>3.011</u>

20. Mutatie voorzieningen pensioenverplichtingen voor risico deelnemers

	2016 1 januari - 14 december	2015 1 januari - 31 december
Excedent, vrijwillig bijsparen, prepensioen	1.396	-94
Netto pensioensparen	106	202
Overdracht naar OFP BP	-46.300	-
	<u>-44.798</u>	<u>108</u>

21. Mutatie langlopende schulden

	2016 1 januari - 14 december	2015 1 januari - 31 december
Toekenning VPL-aanspraken	-1.862	-3.586
Rendement	834	422
	<u>-1.028</u>	<u>-3.164</u>

Dit betreft de verplichting voor de voorwaardelijke overgangsregeling (VPL).

22. Saldo overdrachten van rechten risico pensioenfonds

	2016 1 januari - 14 december	2015 1 januari - 31 december
Overgenomen pensioenverplichtingen	-396	-3.002
Uitgaande waardeoverdrachten	349	457
Uitgaande waardeoverdrachten collectief	1.161.027	-
	<u>1.160.980</u>	<u>-2.545</u>

De overgenomen en uitgaande waardeoverdrachten betreffen de ontvangst van of betaling aan pensioenfonds of pensioenverzekeraar van respectievelijk de vorige of nieuwe werkgever van de contante waarde van premievrije pensioenaanspraken van deelnemers die tot de ontslagdatum zijn opgebouwd. De ontvangen koopsommen worden aangewend voor de inkoop van pensioen.

In 2016 betreft dit de mutaties van januari tot en met mei.

De opgebouwde rechten zijn per 1 juni 2016 overgedragen aan het OFP BP Pensioenfonds via een collectieve uitgaande waardeoverdracht.

Bij de overgenomen pensioenverplichtingen in 2015 is 1,8 miljoen afkomstig van Aegon in het kader van het per 1 januari 2015 overnemen van een groep deelnemers die in 2002 niet mee overgekomen waren bij de collectieve waardeoverdracht van Aegon naar het pensioenfonds. Dit is bij DNB gemeld.

	2016 1 januari - 14 december	2015 1 januari - 31 december
Wijziging technische voorziening inzake overdracht van rechten:		
Toevoeging aan de technische voorzieningen	-406	-4.792
Onttrekking aan de technische voorzieningen	-1.161.477	568
	<u>-1.161.883</u>	<u>-4.224</u>

	2016 1 januari - 14 december	2015 1 januari - 31 december
Het resultaat op de waardeoverdrachten is als volgt:		
- de overgenomen pensioenverplichting	10	-419
- de overgedragen pensioenverplichting	-101	-111
	<u>-91</u>	<u>-530</u>

In 2015 is de toevoeging aan de technische voorzieningen (- € 4.792) is de bijdrage van de werkgever voor de deelnemers van de overdracht Aegon meegenomen. Hierdoor is er een positief resultaat op de overgenomen pensioenverplichtingen. De werkgeversbijdrage van € 2.209 is opgenomen onder premiebijdragen.

23. Saldo overdrachten van rechten risico deelnemers

	2016 1 januari - 14 december	2015 1 januari - 31 december
Inkomende waardeoverdrachten	-38	-338
Uitgaande waardeoverdrachten	686	2.033
Uitgaande collectieve waardeoverdrachten	46.300	-
	<u>46.948</u>	<u>1.695</u>

In 2016 betreft dit de mutaties van januari tot en met mei. De opgebouwde rechten zijn per 1 juni 2016 overgedragen aan het OFP BP Pensioenfonds.

24. Herverzekeringen

	2016 1 januari - 14 december	2015 1 januari - 31 december
Premies herverzekeringen	508	1.821
Totaal premies	<u>508</u>	<u>1.821</u>
Periodieke uitkeringen	-57	-163
Risicokapitaal bij overlijden	-	-523
Totaal uitkeringen	<u>-57</u>	<u>-686</u>
	<u>451</u>	<u>1.135</u>

De premies en uitkeringen in 2016 betreffen de periode januari tot en met mei.

25. Overige lasten

	2016 1 januari - 14 december	2015 1 januari - 31 december
Overige lasten	<u>1</u>	<u>16</u>

Belastingen

De activiteiten van het pensioenfonds zijn vrijgesteld van belastingheffing in het kader van de vennootschapsbelasting.

Vaststelling van de liquidatierekening door het bestuur

De vereffenaars van Stichting Pensioenfonds BP in liquidatie heeft de liquidatierekening 2016 vastgesteld in de vergadering van 14 december 2016.

Rotterdam, 14 december 2016

Stichting Pensioenfonds BP in liquidatie
De vereffenaars

S. Gunnewijk (voorzitter)

A.J.M. Baltussen

A. Bakels

N. Bergmans

H.J. Lindaart

P. Koole

J.A. Nieuwenhuize

M.A. Roberts

OVERIGE GEGEVENS

OVERIGE GEGEVENS

1 Belangrijke gebeurtenissen na balansdatum

De stichting Pensioenfonds BP in liquidatie zal uitgeschreven worden bij de Kamer van Koophandel. Bij De Nederlandsche Bank zal een verzoek tot beëindiging van het toezicht worden ingediend.

2 Bestemming saldo van baten en lasten

Het bestuur heeft besloten om het saldo baten en lasten van €57.024 te onttrekken aan de Algemene Reserve.

3 ACTUARIËLE VERKLARING

Stichting Pensioenfonds BP in liquidatie

Opdracht

Door Stichting Pensioenfonds BP in liquidatie te Rotterdam is aan Mercer (Nederland) B.V. de opdracht verleend tot het afgeven van een Actuariële Verklaring als bedoeld in de Pensioenwet over de periode 1 januari 2016 tot en met 31 mei 2016.

Onafhankelijkheid

Als waarmerkend actuaris ben ik onafhankelijk van Stichting Pensioenfonds BP in liquidatie, zoals vereist conform artikel 148 van de Pensioenwet. Ik verricht geen andere werkzaamheden voor het pensioenfonds. Omdat Mercer (Nederland) B.V. beschikt over een door de toezichthouder goedgekeurde gedragscode, is het toegestaan dat andere actuarissen en deskundigen aangesloten bij Mercer (Nederland) B.V. wel andere werkzaamheden verrichten voor het pensioenfonds.

Gegevens

De gegevens waarop mijn onderzoek is gebaseerd, zijn verstrekt door en tot stand gekomen onder de verantwoordelijkheid van het bestuur van het pensioenfonds. Voor de toetsing van de technische voorzieningen en voor de beoordeling van de vermogenspositie heb ik mij gebaseerd op de financiële gegevens die ten grondslag liggen aan het liquidatierapport.

Afstemming accountant

Op basis van de door mij en de accountant gehanteerde Handreiking heeft afstemming plaatsgevonden over de werkzaamheden en de verwachtingen bij de controle van het boekjaar. Voor de toetsing van de technische voorzieningen en voor de beoordeling van de vermogenspositie als geheel heb ik de materialiteit bepaald op 0,2% van de technische voorzieningen (ofwel afgerond € 2,4 miljoen). Met de accountant ben ik overeengekomen om geconstateerde afwijkingen boven € 300.000 te rapporteren. Deze afspraken zijn vastgelegd en de uitkomsten van mijn bevindingen zijn met de accountant besproken.

Ik heb voorts gebruik gemaakt van de door de accountant in het kader van de jaarrekeningcontrole onderzochte basisgegevens. De accountant van het pensioenfonds heeft mij geïnformeerd over zijn bevindingen ten aanzien van de betrouwbaarheid (materiële juistheid en volledigheid) van de basisgegevens en de overige uitgangspunten die voor mijn oordeel van belang zijn.

Werkzaamheden

Ter uitvoering van de opdracht heb ik, conform mijn wettelijke verantwoordelijkheid zoals beschreven in artikel 147 van de Pensioenwet, onderzocht of is voldaan aan de artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet, met uitzondering van de artikelen 131, 132, 138 en 139 die buiten beschouwing zijn gelaten vanwege de collectieve waardeoverdracht per 1 juni 2016.

De door het pensioenfonds verstrekte basisgegevens zijn zodanig dat ik die gegevens als uitgangspunt van de door mij beoordeelde berekeningen heb aanvaard.

Als onderdeel van de werkzaamheden voor de opdracht heb ik onder meer onderzocht of:

- o de technische voorzieningen toereikend zijn vastgesteld;
- o de kostendekkende premie voldoet aan de gestelde wettelijke vereisten;
- o het beleggingsbeleid in overeenstemming is met de prudent-person regel.

Voorts heb ik mij een oordeel gevormd over de vermogenspositie van het pensioenfonds. Daarbij heb ik mij gebaseerd op de tot en met de balansdatum aangevane verplichtingen en de op dat moment aanwezige middelen en is mede het financieel beleid van het pensioenfonds in aanmerking genomen.

Mijn onderzoek heb ik zodanig uitgevoerd, dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de resultaten geen onjuistheden van materieel belang bevatten.

De beschreven werkzaamheden en de uitvoering daarvan zijn in overeenstemming met de binnen het Koninklijk Actuarieel Genootschap geldende normen en gebruiken, en vormen naar mijn mening een deugdelijke grondslag voor mijn oordeel.

Oordeel

De technische voorzieningen voorafgaand aan de collectieve waardeoverdracht zijn, overeenkomstig de beschreven berekeningsregels en uitgangspunten, als geheel gezien, toereikend vastgesteld.

Met inachtneming van het voorafgaande heb ik mij ervan overtuigd dat is voldaan aan de artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet, waarbij bij mijn controle de artikelen 131, 132, 138 en 139 buiten beschouwing zijn gelaten vanwege de collectieve waardeoverdracht per 1 juni 2016.

Ik heb geconstateerd dat het aanwezige vermogen per 31 mei 2016 zodanig was dat het OFP BP Pensioenfonds bereid was de bij Stichting Pensioenfonds BP in liquidatie opgebouwde en verzekerde pensioenaanspraken en pensioenrechten over te nemen. Op basis hiervan beoordeel ik de vermogenspositie per 31 mei 2016 als voldoende.

Amstelveen, 14 december 2016

Drs. B. van Boeschoten AAG
verbonden aan Mercer (Nederland) B.V.

4 CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan de vereffenaars
Stichting Pensioenfonds BP in liquidatie

Wij hebben het cijfermatige gedeelte van dit liquidatierapport op pagina 25 tot en met 55 over de periode 1 januari 2016 tot en met 14 december 2016 van Stichting Pensioenfonds BP in liquidatie te Rotterdam gecontroleerd. Het cijfermatige gedeelte van het liquidatierapport (verder: 'liquidatierekening') bestaat uit de liquidatiebalans per 14 december 2016 en de staat van baten en lasten over de periode 1 januari 2016 tot en met 14 december 2016 met de toelichting, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Verantwoordelijkheid van de vereffenaars

De vereffenaars van de stichting zijn verantwoordelijk voor het opstellen van de liquidatierekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek (BW). De vereffenaars zijn tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk achten om het opmaken van de liquidatierekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de liquidatierekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de liquidatierekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de liquidatierekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de liquidatierekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de liquidatierekening en voor het getrouwe beeld daarvan, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van de door de vereffenaars van de stichting gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de liquidatierekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel

Naar ons oordeel geeft de liquidatierekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van het vermogen van Stichting Pensioenfonds BP in liquidatie per 14 december 2016 en van het resultaat over de periode 1 januari 2016 tot en met 14 december 2016 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Benadrukking van situatie inzake discontinuïteit

Wij vestigen de aandacht op de toelichting 'Toekomst van het fonds' onder de Algemene Toelichting op pagina 30 van het liquidatierapport, waar uiteengezet is dat de activiteiten zijn beëindigd en de vereffenaars het besluit hebben genomen om de stichting te liquideren, waarbij de stichting aan al zijn verplichtingen heeft voldaan. De stichting past RJ170 Discontinuïteit en ernstige onzekerheid over continuïteit toe bij het opmaken van de liquidatierekening over de periode 1 januari 2016 tot en met 14 december 2016. De gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving zijn derhalve niet aangepast ten opzichte van vorig jaar, en de liquidatierekening is niet opgesteld op liquidatiebasis. Deze situatie doet geen afbreuk aan ons oordeel.

Maastricht, 14 december 2016

Ernst & Young Accountants LLP

w.g. drs. R.E.J. Pluymakers RA

BIJLAGEN

1 VERLOOPSTAAT DEELNEMERS

	2016		2015	
	Aantal	Aantal	Aantal	Aantal
Deelnemers				
Stand vorig boekjaar		1.080		1.097
Nieuwe toetredingen	17		55	
Ingang pensioen	-13		-27	
Overlijden	-		-1	
Ontslag met premievrije aanspraak	-84		-50	
Collectieve waardeoverdracht naar OFP BP	-1.000		-	
Andere oorzaken	-		6	
		-1.080		-17
Stand einde boekjaar		-		1.080
Gewezen deelnemers				
Stand vorig boekjaar		1.310		1.339
Ingang pensioen	-32		-65	
Overlijden	-1		-3	
Ontslag met premievrije aanspraak	84		50	
Waardeoverdrachten	-4		-8	
Afkopen	-1		-3	
Collectieve waardeoverdracht naar OFP BP	-1.356		-	
		-1.310		-29
Stand einde boekjaar		-		1.310
Pensioentrekkenden				
Stand vorig boekjaar		1.963		1.887
Ingang pensioen	45		92	
Toekenning nabestaandenpensioen	17		37	
Afkopen	-3		-3	
Beëindiging wezenpensioen	-		-5	
Overlijden	-31		-57	
Overige oorzaken	-		12	
Collectieve waardeoverdracht naar OFP BP	-1.991		-	
		-1.963		76
Stand einde boekjaar		-		1.963
		-		4.353

Het verloop van de deelnemers in 2016 betreft de periode 1 januari tot en met 31 mei 2016.